LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Eina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: VA 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Published every Thursday
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: VA 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912.

No. 6. KETVIRTADIENIS, VASARIO-FEBRUARY 7, 1957 VOL.-METAI 41-JI

Dienos Klausimai

Pereitą savaitę Jungtinėse Amerikos Valstybėse lankėsi Saudi Arabijos karalius Saud. Washingtone jis buvo oficialiniu prezidento Eisenhowerio svečiu. Ten pat su prezidentu ir kitais aukštais šios šalies pareigūnais turėjo svarbias konferencijas, kuriose svarstyti Viduriniu Rytų taikos reikalai. U. S. oficialai pažadėjo Arabijai militarinę paramą. Karalių Saud Washingtone priėmė gan iškilmingai, vienok to negalima pasakyti apie priėmimą parodytą New Yorke. Majoras Wagner pasiaiškino, kad jis Arabijos karalių šaltai priėmęs dėlto, kad jis yra antikatalikas, antižydas ir kad savo valstybėje palaiko vergystę. Reikia pasakyti, kad Saudi Arabija teritorijos atžvilgiu viena iš didžiausių arabiškų valstybių, apimanti 1,000,000 kvadratinių mylių, turi apie septynis milijonus gyventojų, vienok tūri tik vienuoliką pradinių mokyklų ir dvi aukštesniąsias mokyklas. Šalis visais atžvilgiais yra atsilikusi, vienok karalius gyvena labai ištaigingai, užlaiko tūkstančius tarnų, didelį haremą ir turi apie keturiasdešimt vaikų. Pajamų jis daugiausia gauna iš Amerikos ir kitų vakariečių kompanijų už aliejų. Prezidentas Eisenhoweris nelabai patenkintas, kad newyorkiečiai karalių šaltai priėmė. Jo pareiškimu, bile oficialinis vizitatorius turėtų būt priimtas mandagiai ir iškilmingai, ypatingai jeigu tokio svečio vizitas rišasi su taikos reikalais.

* * *

Sausio 27-tą viename Paryžiaus distrikte, kurs ikšiol buvo laikomas komunistų tvirtove, buvo renkamas parlamentarinis atstovas. Nepriklausomųjų kandidatas gavo 170,53 balsus, o komunistų—72,374 balsus. Palyginant su 1956 metų daviniais, komunistų balsai sumažėjo arti 6 procentų. Priežastis yra aiški. Prancūzijos darbininkija yra nemažiau pasipiktinusi raudonųjų budeliškais darbais Vengrijoje, kaip ir kitų šalių darbininkija. Jeigu Prancūzijoj dabar būtų daromi visuotini parlamento rinkimai, komunistų atstovų skaičius labai subliukštų. Tie patys reiškiniai jaučiami Italijoj ir kitose vakarinės Europos valstybėse. Komunistai ir taip ilgai apgaudinėjo darbininkiją savo propaganda ir savo pažadais. Visai ką kita parodo jų praktika. Gerai, kad darbininkija susipranta, kol nepervėlu. Kartą užnėrę kilpą raudonieji savo aukų nepaleidžia. Tik per kraują pavergtosios tautos, kartu ir darbininkija, nusikratys šlykštaus komunistinio režimo.

* * *

Užsienį pasiekia žinios, kad Kremliaus bosai planuoja pravesti komunistinėj partijoj naujus valymus. Esą daugelis vadų yra užsikrėtę buržuazine ideologija ir nesidarbuoja komunizmo naudai. Vyriausybės oficiozas "Pravda" jau paruošia opiniją dėl naujų valymų. Be abejonės, Lietuvos smaugikų klapčiukai, kaip Paleckis, Sniečkus ir kiti jaučia, kad ir jų pozicijos neužtikrintos, dėlto kiek įmanydami pataikauja ir laižo Kremliaus bosų padus.

* * *

Jugoslavijos diktatoriaus Tito vizitas Washingtone oficialiai dar nėra atšauktas, vienok išrodo, kad Tito čia neatvyks. Spaudoje, per radio, didžiųjų organizacijų konferencijas ir susirinkimus pasireiškė stipri protestų banga. Patys kongresmenai pasirašinėjo peticiją, kurioje reikalauta Tito vizitą atšaukti. Pats Tito jau atlyžo nuo kelionės į U. S. Oficialinis jo organas "Borba" jau pareiškė nuomonę, kad atsižiūrint į tokį amerikiečių nusistatymą Tito vizitas būtų be prasmės.

* * *

Sausio 30-tą U. S. Atstovų Rūmai 355 balsais prieš 61 b. priėmė rezoliuciją suteikiančią prezidentui Eisenhower autoritetą, reikalui esant, pavartot ekonomines ir militarines priemones apsaugot Vidurinius Rytus nuo Sovietų Rusijos agresijos. Rezoliucija perduota Senatui, kur pramatoma aštrių ginčų.

Pavergtoje Lietuvoje

OKUPUOTOJE LIETUVOJE IŠLEISTAS "LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNO" TREČIASIS TOMAS. Šis žodynas turi didelę reikšmę ne tik lietuvių kalbos tyrinėjimui, bet iš viso baltų bei indoeuropiečių kalbų studijavimui. Tomas apima G-H raides. Kaip žinoma, pirmasis tomas buvo išleistas 1941 m., o antrasis—1947 m., ir jų dabar jau sunku gauti. Trečiojo tomo leidimas ilgai susitrukdė, nes jį reikėjo perdirbti pagal "stalinistinę-leninistinę koncepciją". Žodynui medžiaga buvo pradėta rinkti dar K. Būgos. Prie žodyno trečiojo tomo parengimo prisidėjo ypač prof. J. Balčikonis ir . . . rusas prof. B. Larinas, tikrinęs, kad nebūtų nukrypta nuo "partijos linijos". Daug darbo įdėjo Lietuvių kalbos ir literatūros instituto bendradarbiai jaunieji kalbininkai K. Ulvydas, J. Kabelka, J. Kruopas, B. Vosilytė, be to, N. Grigas, Z. Jonikaitė, S. Kezytė, A. Kučinskaitė, A. Lyberis, J. Paulauskas, D. Urbas ir kt. Šiuo metu jau atiduotas spaudai 4 žodyno tomas, kuris apima raides "i-j". Jis pasirodys, tikimasi, šiemet. Baigtas 5-jo tomo rankraščio tikrinimas ir baigiamas 6-jo tomo rankraštis.

VILNIAUS RADIJO PRANEŠIMU, šiaulių dviračių fabriko gaminami lietuviškieji dviračiai siunčiami "į plačiosios tėvynės miestus ir įvairius rajonus". Nuo 1956 metų pradžios į Vengriją pasiųsta apie 2,300 dviračių. Be to, jie siunčiami į Mongoliją, Turkiją, Graikiją, Afganistaną, Siriją, Tąjį. Iš viso 1956 m. išsiųsta produkcija į 16 šalių . . . Iš viso į užsienį 1956 m. eksportuota apie 6,500 dviračių. Daugiausia užsakymų gaunama iš Urugvajaus. Anksčiau nemaža dviračių buvo siuntinėjami į tarptautines parodas. Į Suomiją išsyk buvo pasiųsti tik 2 dviračiai, bet paskiau suomiai paprašė 50, vėl 50—ir galiausiai užsakė 900 lietuviškų dviračių, kurie betgi kitur siunčiami kaip "plačiosios tėvynės" gaminiai. Paskiausiu metu dviračių pavyzdžiai buvo pasiųsti į Indoneziją, Vokietijos vadinamąjį "DDR" ir kt. Girdi, 1956 m. realizuota dviračių daugiau 25,000 negu 1954 m.

NAUJŲ METŲ IŠVAKARĖSE buvo į Klaipėdos uostą atplukdyta nauja Lietuvos žvejybos laivynui skirta plaukiojanti bazė, pavadinta "Petro Cvirkos" vardu. Bet jos kapitonu paskirtas rusas Borisas Stielnikovas. Pati "bazė" statyta Lenkijoje. Tuo būdu dabar tarp Klaipėdos ir Šiaurės Atlanto plaukios 3 ponašaus tipo laivai - bazės: be "Cvirkos", dar "Naujoji Žemė" ir "Marija Melnikaitė".

NET IR KALĖDŲ SENELIS per jaunimo šventes ir eglutes pakeistas rusiškuoju "Seniu Šalčiu" . . . Ir tai okupantų akliems pataikūnams bei agentams reiškia "tautinį savo formą lietuviškosios kultūros pakilimą" . . . Biauresnio pasityčiojimo, žinant tikrąsias gyvenimo sąlygas krašte, nereikia.

VILNIAUS PLATAUS VARTOJIMO ELEKTROS REIKMENŲ GAMYKLA išsiuntė į Šiaurės Vietnamą suvirinimo transformatorių. Į Kraštutinę Mongoliją ruošiamasi siųsti suvirinimo agregatus. Produkcija siunčiama dar į Vengriją, Kiniją, Bulgariją, Korėją ir kitur.

Elta

KAIP PRANEŠAMA ELTAI IŠ SKANDINAVIJOS, pastaruoju metu Švedijoje domėjimasis Pabaltijo valstybėmis ir jų reikalais nepaprastai padidėjo. Beveik kiekvieną dieną švedų spauda skelbia daugiau ar mažiau žinių apie tuose kraštuose vykstančius antisovietinius ar antirusiškus pasireiškimus.

WASHINGTONAS. — Sausio 31-mą prezidentas Eisenhower priėmė U. S. Aukščiausiojo Teismo teisėjo Stanley Reed rezignaciją, kuri jeis galėn vasario 25-tą. Reed yra 72 metų. Teisėjo vieton jis buvo paskirtas buvusio prezidento Roosevelto 19 metų atgal. Jis buvo demokratas.

NORVEGŲ KRIKŠČIONIŲ JAUNIMO SĄJUNGA turi jau 15 metų įtaisiusi Naersnes viet. Sovietų pavergtųjų kraštų pabėgėlių vaikams namus. Iš neseniai paskelbtosios spaudoje apyskaitos matyti, jog pereitais metais tuose namuose viešėjo 1,395 vaikai iš 16 kraštų, tam skaičiuj—ir lietuvių.

ARGENTINOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO BIURE dirba ir jauna lietuvė N. M. Redanskaitė. Netekusi tėvų, ji atsidūrė prieglaudoje, bet, baigdama šešių skyrių mokyklą, laimėjo pavyzdingiausios mokinės diplomą, kurį jai iškilmingai įteikė pats švietimo ministeris. Ir dabar ji pasižymi darbštumu ir tvarkingumu.

VAN NUYS, Calif. — Sausio 31-mą, pratybų laiku, 20,000 pėdų aukštumoje susitrenkė du lėktuvai, kurių degančios dalys nukrito mokyklos aikštėje, kur žaidė apie šimtas 7-jo skyriaus mokinių. Katastrofos padariniai yra pasibaisėtini: penki lakūnai ir du mokiniai žuvo, kiti 78 sužeisti, kai kurie kritiškai.

PRANCŪZŲ KALBA LEIDŽIAMOS SPR INFORMACIJOS Nr. 78, 1957 skelbia apie vysk. Ramanauską, kuris, paleistas iš Sibiro, betgi toliau Lietuvoje laikomas policijos priežiūroje. Drauge perduota žinia apie 102 dvasininkų paleidimą.

NEW YORK.—Vasario 1-mą sustreikavo 4,200 didžiųjų laikraščių ir žurnalų išnešiotojai. Išnešiotojai reikalauja algų padidinimo ir kitų sąlygų pagerinimo.

BAIGĖ BUENOS AIRES UNIVERSITETĄ, išlaikęs labai gerai egzaminus, ekonomistas L. P. Viskaitis.

IŠ METINIO LRKSA VYKD. TARYBOS SUSIRINKIMO

1956 METAIS SUSIVIENIJIMO BENDRAS TURTAS VĖL ŽYMIAI PADIDĖJO

Pirmadienį, vasario 4-tą, Susivienijimo centro įstaigos patalpose, Wilkes-Barre, Pa., prasidėjo metinis Vykdomosios Tarybos susirinkimas. Dalyvavo dvasios vadas kun. F. Baltusevičius, prezidentas Leonardas Šimutis, viceprezidentas adv. Jonas J. Grigalius, sekretorius Vincas T. Kvetkas, iždininkas Petras J. Karašauskas, iždo globėjai Leokadija Donarovich (Žemaitytė) ir Vincas Abromaitis, daktaras kvotėjas Dr. Wm. Krikščiūnas, taipgi redaktorius Matas Zujus.

Susirinkime konstatuota malonus faktas, **kad Susivienijimo finansinė padėtis nuolat eina tvirtyn,** vienok apgailestauta, kad Susivienijimo narystė neina kartu su turto augimu. Neatsižiūrint visų pastangų ir intensyvios propagandos, sukaktuvinis vajus pereitais metais nedavė tokių rezultatų kokių pasitikėta. Sukaktuviniam vajuje aktyviai dalyvavo tik 45 kuopos su savo organizatoriais, tuo tarpu likusios kuopos pasiliko nuošaliai.

Iš Istorijos komisijos narių pranešimo pasirodė, kad Susivienijimo Istorijos surašymas ėjo gan lėtai, tik šiomis dienomis knyga užbaigta. Vykdomoji Taryba kviečia visus narius ir nenarius užsisakyti Istoriją, kurioje pavaizduota Susivienijimo praeitis ir nuveikti darbai, taipgi gan plačiai pavaizduota ir bendra Amerikos lietuvių istorija apimanti pirmųjų ateivių vargus, gyvenimą, jų darbus, pirmųjų draugijų, organizacijų ir parapijų steigimą, kovas su neigiamomis įtakomis ir srovėmis.

Susirinkime plačiai svarstyta 1957 metų naujų narių vajaus reikalai. Vajus pavadintas progreso vajumi dėlto, kad šiais metais Susivienijimas tikisi pereiti į naujas patogias patalpas. Visi Vykdomosios Tarybos nariai sutiko su lokacija, kurioje naujos Susivienijimo patalpos bus įrengtos, taipgi su statybos planais.

Vykdomoji Taryba taipgi plačiai svarstė seiminius reikalus. Kaip žinoma, 59-sis seimas įvyks birželio 23-27 dd., Baltimore, Md. Centras jau pereitais metais užvedė kontaktą su vietinės 13 kuopos valdyba ir veikėjais, kurie iš savo pusės sudarys seiminį komitetą bankėto ir kitų pramogų surengimui. Seimo sesijos bus laikomos Lord Baltimore viešbučio patalpose.

Susirinkimas apsvarstė kitus aktualius organizacijos reikalus apie kuriuos galėsime plačiau paduoti kituose "Garso" numeriuose.

Prieš V. Tarybos susirinkimą iždo globėjai—L. Donarovich ir V. Abromaitis padarė nuodugnią sekretoriaus, iždininko ir "Garso" administracijos knygų reviziją. Savo raportą komisija patiekė Tarybos susirinkimui.

MADARIAGA KRITIKUOJA JUNGTINES TAUTAS

Pasaulio liberalų vadas Salvador de Madariaga šveicarų "Neue Zuercher Zeitung" dienraštv Nr. 5, 1957 visai teisingai pažymi, kad Jungtinės Tautos, o ypač jų generalinis sekretorius, rodosi liūtais vykdydami JT nutarimus prie Suezo kanalo, bet toli gražu tokio aktyvumo neparodo, kai reikia vykdyti tų pačių Jungtinių Tautų nutarimus Vengrijos reikalu. Teigimas, jog toks žygis reikštų pradžią trečiajam pasauliniui karui, yra ne kas kitas, kaip didžiausias absurdas. Pagaliau, lyg kas tiki, kad Vengrija buvo palikta baisiam likimui tik dėl trečiojo karo grėsmės? Juk ar nepaskelbė tas pats Washingtonas, kad jei būtų užpultas Berlynas arba Austrija, tai toks užpuolimas reikštų karą? Pagaliau ar Eisenhoweris nėra pasiruošęs pradėti karo veiksmus, jeigu reiktų ginti kurią nors Vidurinių Rytų valstybę.

Toliau Madariaga meta įtarimą, jog greičiau esama kitokios politikos. Europa buvo padalyta Jaltoje, Teherane ir Potsdame, kaip savo laiku jungtinę Lenkijos ir Lietuvos valstybę pasidalijo Prūsija, Rusija ir Austrija. Taip ir čia, atrodo, Eisenhoweris nenori išeiti už tų ribų, kurios jam buvo paskirtos—net ir tuo atveju, kur reikia gelbėti laisvę ir kur ji daugiausia yra gelbėtina. Tačiau šios rūšies politika su visomis savo sąvokomis ir maštabais yra tuščiavidurė, reiškia nuomonę Madariaga.

Panašių pasisakymų, spirinčių Jungtinių Tautų generalinį sekretorių imtis konkrečių žygių Vengrijos reikalu, pasirodė taip pat vokiečių ir olandų spaudoje.

E.

LRKSA ISTORIJOS PRENUMERATORIAI

Pereitą savaitę Susivienijimo Istoriją užsiprenumeravo:

J. L. Giedraitis, Hartford, Conn. $3.00
D. Lukas, New Britain, Conn. 3.00
Susiv. dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius užsakė 2 egz. dėl Jėzaus Nukryžiuotojo Seserų 5.00

WASHINGTONAS. — Sausio 30-tą U. S. senatas vienbalsiai paskyrė vienmetinę $350,000.00 sumą tyrinėti rakietizmą darbo ir darbdavių santykiuose. Remiantis priimta rezoliucija tyrinėjimo komitetas bus sudarytas iš 8-nių narių.

LIETUVIS A. RAZMINSKAS, nuvykęs į Argentinos Chaco sritį, nugalėjo įvairias kliūtis ir šiandien yra vienu turtingiausių tos srities ūkininkų, kurio turto vertė skaičiuojama milijonais.

PRANEŠIMAS 59-JO SEIMO REIKALU

SEIMAS ĮVYKS BIRŽELIO 23-27, 1957 M., BALTIMORE, MARYLAND

Šiuo skelbiu, kad Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoje 59-sis seimas įvyks birželio 23-27 dd., 1957 m., Baltimore, Md. Sesijos bus laikomos Lord Baltimore viešbučio patalpose. Vietinės 13-tos kuopos sudarytas komitetas rūpinsis seimo priėmimu.

Laikas kuopoms ruošti seimui pasiūlymus ir pataisas konstitucijoje ir įstatuose. Tą darant reikia prisilaikyti Konstitucijos straipsnio 6, sekcijos 2-ros, kuri nustato tokią tvarką:

"Konstitucinius ir įstatų amendmentus (pataisas) gali pasiūlyt bile beneficinis narys, esąs geram stovy, reguliariam kuopos susirinkime. Pasiūlyti amendmentai turi būti pasiųsti Įstatų Komisijai nevėliau 90 dienų prieš seimą ir jeigu jie bus surasti nepriešingi bile valstybių įstatymams, komisija paskelbs juos oficialiam organe nevėliau 30 dienų prieš seimą. Vykdomoji Taryba taipgi turės autoritetą pasiūlyti konstitucinius ir įstatų amendmentus pranešant visiems nariams paskelbimu jų oficialiam organe nevėliau 30 dienų prieš seimą.

(a) Pasiūlyti amendmentai, nepriešingi valstybių įstatymams, bus skaitomi seime apsvarstymui ir bus reikalinga dviejų trečdalių balsų priėmimui bile amendmento čartery, inkorporacijos straipsniuose ar konstitucijoj ir daugumos balsu priimti amendmentus įstatuose, iš bendro skaičiaus dalyvaujančių viršininkų ir atstovų, daleidžiant, kad narių išrinkti atstovai seime sudarys nemažiau du trečdaliu balsų."

ARTICLE 6, Sec. 2. PROCEDURE TO AMEND THE CONSTITUTION AND BY-LAWS.—Amendments to the Constitution and By-Laws may be proposed by any benefit member in good standing at a regular lodge meeting. Proposed amendments shall be forwarded to the Constitution and By-Laws Committee not later than ninety days before the Convention and if found not in violation of any state laws, they shall have same published in the official publication not later than 30 days before the Convention. The Board of Directors shall also have authority to propose amendments to the Constitution and By-Laws upon notice to all members by publishing same in the official publication not later than thirty days prior to the Convention.

(a) Proposed amendments not in violation of state laws shall be read at the Convention for consideration and shall require a two thirds vote for adoption of any amendment to the Charter or Articles of Incorporation or Constitution, and a majority vote for adoption of an amendment to the By-Laws, of the total number of participating officers and delegates, provided the delegates elected by the members shall have not less than two-thirds of the votes at the Convention.

Kadangi konstitucinių ir įstatų amendmentų pasiūlymai turi eiti per Statutų Komisiją, tai čia pat paduodu jos narių adresus: **Rapolas J. Valatka,** 15756 Luzerne Ave., Detroit 27, Mich.; **Vincas Matikevičius,** 235 Mosier St., Nanticoke, Pa.; **Mrs. Leona Zaykoski (Bagdonaitė),** 4½ Garfield St., Binghamton, N. Y.

Vėliau bus paskelbta atstovų rinkimo tvarka.

Kuopos prašomos rūpestingai ruoštis prie seimo, kurs yra vyriausia organizacijos instancija.

Leonardas Šimutis,
LRKSA Prezidentas

AR TIK NESAVANORIŠKAS KOJŲ SUSIPANČIOJIMAS?

PRANYS ALŠĖNAS, Kanada

JAV-bės jau daug įvairių doktrinų buvo sugalvojusios. Vienos iš jų buvo geros, kitos—nelabai vykusios, trečios—gal ir nieko nevertos. Pagaliau, paskutiniu laiku prez. Eisenhoweris sugalvojo ir dar vieną doktriną (kiti teigia—smarkiai pavėluotą)—tai Vidurinių Rytų gelbėjimo nuo raudonojo maro doktriną.

Visas tas reikalas, bent paviršutiniškai žiūrint, atrodo neblogai. Jeigu tik norima bent kiek pažaboti raudonųjų akiplėšiškumą ir jų imperializmą—jau gerai. Žodžiu, tai yra užsibrėžimas palenktyniauti su raudonaisiais, kurie, deja, ligi šiol vis būdavo "greitesni" už Jungtines Amerikos Valstybes ir, bendrai, už demokratiškąjį pasaulį . . .

Tik gaila, kad JAV-ių sugalvotose doktrinose labai dažnai kyšo tokie ryškūs nesklandumai, nelogiškumai, kurie darkyte darko visą reikalą. Dažnai tai yra panašus reikalas į, pav., šitokį nelogišką atvejį: jeigu lenktynininkas, norėdamas laimėti greičio lenktynes, imtų prieš bėgant ir susipančiotų sau kojas—ar tai būtų logiška ir ar būtų galima tikėtis, kad jis lenktynes laimės? Toli gražu, ne! Panašus reikalas yra ir su prezidento Eisenhowerio doktrina Vid. Rytams gelbėti nuo Maskvos užmačių. Kodėl? O gi tuoj paaiškinsime.

Toje doktrinoje yra numatyta, jog prez. Eisenhoweris, gavęs Kongreso pritarimą ir kuriam nors arabiškam kraštui griežiant raudonųjų pavojui, tam kraštui "paprašius pagalbos," JAV-bės atskubėtų pagalbon su sava kariuomene, finansine parama ar kuo kitu . . . Deja, tai yra labai problematiškas gelbėjimo būdas. Reikia manyti, kad, raudonųjų intervencijos atveju, nė viena arabiška valstybė nesiprašys Amerikos pagalbos, nes tenai jau bus taip raudonųjų susitvarkyta, tokia vyriausybė pastatyta, kuri greičiau paprašys "pagalbos" iš Maskvos, bet ne iš Washingtono. Ar prašo nūdien, pav., Vengrijos lėlinė vyriausybė JAV-bių paramos ar pagalbos prieš tokią brutališką Sovietų Sąjungos intervenciją? Ar prašė tokios pagalbos Lenkijos, Čekoslovakijos, Rumunijos, Kinijos ir kitų kraštų vyriausybės Amerikos pagalbos, kol jos buvo galutinai susovietintos? Ne ir dar kartą ne!

Toks arba visiškai panašus reikalas galės būti ir su arabiškais kraštais.

E. CAMDEN, N. H.—Sausio 31-mą dėl gaisro žuvo 4 vaikai. Jų tėvas, motina ir trys kiti vaikai suspėjo pro langą pasprukti.

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY,
published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išeina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Penna.

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija talpo savo nuožiūra.
Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant.

KELIAS ATGAL

PRANYS ALŠĖNAS, Kanada

Gyvenimas yra taip sutvarkytas, kad viskas turi žengti pirmyn, nes kas žengia atgal, regresuoja, galima sakyti, nyksta ir, ilgainiui, žūna.

Deja, kaip matome, visdėlto pasitaiko nūdien šitokios atžangos, regreso, netgi didelių žmonių veiksmuose ir žodžiuose. Štai, JAV-bių Prezidentas, D. Eisenhoweris, pirmojoj savo inauguracinėj kalboj nedviprasmiškai pabrėžė savo tikslą ir siekimą išlaisvinti pavergtąsias valstybes. Tačiau, labai gaila, su pirmąja Prezidento kadencijos pabaiga—pasibaigė ir duotasis pažadas.

Gi antrąjį prezidentavimo terminą pradėdamas tas pats vyras inauguracinėj kalboj apie pavergtuosius jau visiškai kitaip kalbėjo. Čia pacituosiu originalinėj kalboj jo pareiškimo pastraipėlę, kuri liečia raudonųjų vergiją nešančias tautas:

"We honor aspirations of those nations which, now captive, long for freedom. We seek neither their military alliance nor any artificial imitations of our society. And they can know the warmth of the welcome that awaits them when, as must be, they join again the ranks of freedom."

Radijai Free Europe ir Voice of America, tikėkime, šį prezidento pareiškimą jau perdavė savo bangomis pavergtųjų tautų žiniai. Tačiau prezidento Eisenhowerio žodžiai pavergtiesiems vengrams, lenkams, lietuviams, latviams, estams, bulgarams, rumunams, albanams, čekoslovakams ir kitiems vergiją nešantiems, jog jie bus "šiltai pasveikinti", laimėję laisvę—jiems nieko, o nieko raminančio nepasako, tik iškelia klausimą: kaip jie gali tą laisvę laimėti be niekieno paramos, tuščiomis rankomis? . . .

Vengrija, kaip žinome, mėgino tokį eksperimentą, tačiau sugniužo laisvės kovotojų niekuo nepridengtos krūtinės į plieninius pavergėjo tankus. Jie pamatė, kad be pagalbos iš laisvojo pasaulio pusės—nieko negalima padaryti. Deja, tokia pagalba iš niekur neatėjo. Laisvosios Vakarų Pasaulio valstybės, tiesa, sveikino ir plojo vengrų tautos patrijotų revoliucijai, tačiau kai buvo prašomos realios pagalbos—nė piršto nepajudino. Niekas iš vakariečių nepadavė jiems nei vieno "bazooko" prieš milžiniškas Sovietų tankų mases. Jie turėjo prieš juos kovoti primityviais "Molotovo kokteiliais" (žibalu pripildytomis bonkomis). Žodžiu, paprašyti pagalbos tie, kurie plojo ir šaukė vengrams valio, palindo po stalu . . . Gi Jungtinės Tautos, tiesa, taipgi "dirbo"—jos priėmė ištisus krepšius rezoliucijų Vengrijos laisvės bylos reikalu, bet, deja, nė viena iš tų rezoliucijų nebuvo įgyvendinta. Šiandien, kaip matome, Vengrija ir vėl kietai suspausta geležinėmis raudonųjų replėmis. Sovietai nūdien užvožė Vengrijai dar sunkesnę vergijos leteną, negu ji buvo ligi šiol.

Jeigu kiltų klausimas: o kaip su Lenkija? Ji, tiesa, dar nebuvo paskandinta panašiam kraujo klane, kaip Vengrija, tačiau ir jos siekiamas nors mažytis atsipalaidavimas nuo Maskvos—yra labai problematiškas reikalas. Sovietų armija kaip stovėjo, taip ir tebestovi Lenkijos žemėj, kuri nuolat grasina lenkams, jog ji (armija) gali tą patį padaryti su Varšuva, ką ji padarė su Budapeštu . . .

KAIP KOMUNISTAI FABRIKUOJA VILIOJANČIUS LAIŠKUS

Kiekviename laisvėje gyvenantiems lietuviams vilioti leidžiamo "Už grįžimą į tėvynę" laikraštuko numeryje dedami vienas ar keli laiškai ar pareiškimai, kuriais Lietuvoje gyveną žmonės kviečia užsienyje gyvenantį vyrą, brolį, seserį ir vaikus "grįžti namo, pas savuosius". Dažniausiai šalia laiško teksto esti įdėta ir kviečiančiojo asmens fotografija. Mėginama sudaryti įspūdis, lyg tai būtų savaimingi pačių žmonių sugalvoti prašymai, kuriais kviečiama artimieji grįžti į tėvynę. Tačiau iš tikro taip nėra.

Paskiausiu metu mus vėl pakartotinai pasiekė iš Lietuvos tikros žinios, kaip visi tie laiškai išgaunami prievartos keliu. Paprastai atvyksta iš Vilniaus ten įsteigto komiteto "Už sugrįžimą į tėvynę" skyriaus agentas, pasiūlo parašyti laišką, jis pats, atsivežęs foto aparatą, padaro nuotrauką—ir paskum viskas patenka į laikraštį. Tokiam atsilankius, retas kas tejstengia pasakyti, jog nenorėtų, kad giminės negrįžtų. Bet žinoma atvejų, kur žmonės vis dėlto atsisakė rašyti per laikraštį laiškus ir leistis tam tikslui fotografuojami.

Gaunamas žinias, jog tokie laiškai rašomi pagal užsakymą, labai akivaizdžiai patvirtina ir pats laikraštpalaikis. Pavyzdžiui, 1956 m. 55 numryje—visi laiškai rašyti iš Kauno, vadinasi, tuo kartu jų agentas buvo nuvykęs į Kauną; Nr. 56—visos fotografijos iš Vilniaus, taip, agentas pasitenkino pasisukinėjęs savame mieste. Kitą kartą gal išvažiuos kur į provinciją... Tai tik dar ryškiau parodo, jog bolševikams nieko nėra švento, nieko nėra neliečiamo; gimtoji savojo krašto meilė, net tėvų—vaikų meilė turi tarnauti jų tikslams.

Mūsų gautosiomis žiniomis, netoliau bolševikiniai Michailovo komiteto agentai gyvenantiems Vokietijoje lietuviams siuntinėja savo propagandinę literatūrą ne tiesiai iš Berlyno ar iš Rytinės zonos, bet iš įvairių vietovių Vakarų Vokietijoje, ne kartą siuntėjais atžymėdami pačius lietuvius arba išsiunčiamose vietovėse užrašydami ten negyvenančių tikras lietuvių ar išsigalvotas pavardes.

Elta

ROMOJE SPAUSDINAMA DIDELĖ KNYGA APIE KATALIKŲ BAŽNYČIOS PADĖTĮ SOVIETŲ PAVERGTUOSE KRAŠTUOSE. Knyga leidžiama pavergtųjų tautų atstovų iniciatyva. Lietuviams leidėjų kolektyve atstovauja vyskupas V. Padolskis. Kun. V. Mincevičius parašė šiam leidiniui 120 puslapių skyrių apie Lietuvą. Knyga bus pavergtųjų tautų dovana Popiežiui jo 80 metų ir vainikavimo sukakčių proga. Darbas, tikimasi, bus baigtas sausio mėnesio gale. *E.*

LONDONINIS "DZIENNIK POLSKI" skelbia, kad lietuviai, viena iš silpniausių Lenkijos mažumų. Suvalkų pakraštyje turi 5 pradžios mokyklas ir 1 licejų su 180 vaikų.

APIE DEGUTĄ IR LIETUVIŲ FRONTĄ

A. GRAŽIONAS, Brooklyn, N. Y.

Dėl "Garse" pasirodžiusio A. Petrausko straipsnio, kuriame buvo paliestas Lietuvių Fronto klausimas, atsiliepė Št. Papartis ir K. Bružas. Tačiau dėl tų atsiliepimų verta taip pat atsiliepti.

Ar tai tikrai samtis deguto?

St. Papartis kietai ir rūščiai A. A. Petrausko straipsnį vadina samčiu deguto lietuvių katalikų gyvenime. Tai kieti žodžiai, tačiau klausimas, ar tie žodžiai nėra tik pasikarščiavimo dalykas. Demokratinėj visuomenėj kiekvienas turi teisę turėti savo nuomonę apie bet kurią partiją ar sąjūdį ir ją pareikšti. Dėl to niekas negali kelti kokio triukšmo. Kas paliestas, turi tokią pat teisę išdėstyti visuomenei, kaip jis žiūri į keltus dalykus. Todėl jis čia niekuo nenuskriaustas ir neturi pagrindo priekaištams ar pykčiui. Pretenduoti, kad kiti jam tik pagyrimo žodžius bertų, ir nepalankų atsiliepimą tuojau apšaukti samčiu deguto ar panašiais dalykais yra gana nerimta.

Reikia neužmiršti su kuo ginčijies

Antras pažymėtinas dalykas St. Paparčio straipsny, kad jisai berašydamas užsimiršta su kuo pradėjo ginčytis ir nei iš šio, nei iš to šoka prieš krikščionis demokratus—jie pradedą kovą ir tai kovai lauku pasirinkę "Garsą" ir tt. A. Petrauskas savo iniciatyva straipsnį parašė ir savo vardu pasirašė, tad jis už jį ir atsako. Iš kur St. Papartis išpešė, kad čia krikščionys demokratai su savo "tankais" užpuolė vargšus frontininkus? Tokios logikos laikantis, jeigu St. Paparčio straipsnį būtų parašęs, pvz., Amerikos Liet. Bendruomenės pirmininkas, galima būtų šaukti, kad ta Bendruomenė prieš tą ar kitą su savo "tankais" išsirikiavo. Nors St. Papartis labai nusiskundžia visų kova prieš visus, iš tikro tokie, kaip jisai, kurie pasikarščiavę šmigoja botagu prieš kiekvieną sutiktą, ir yra tikrieji tokios kovos pionieriai bei palaikytojai.

Lietuvių Fronto metrikai

Daug nuosaikiau prie klausimo prieina K. Bružas. Jis gana ramiai išdėsto A. Petrausko nuomonei priešingą tezę—kad L. F. nesąs toks blogas, kaip apie jį rašoma. Tačiau ne visur jis pakankamai pilnai ir tiksliai dalyką nušviečia.

Jis gana tiksliai papasakoja apie L. F. atsiradimą. Tačiau praleido labai reikšmingą dalyką—kodėl tokiais naujais vardais grupės atsirado. O atsirado štai kodėl: Tose sąlygose anksčiau pasireiškusios grupės ir pas mus, kaip ir kitur, savo vardu išeit į kovą negalėjo, nes išleidus pirmą atsišaukimą ir jį pasirašius krikščionių demokratų, liaudininkų ar kurios kitos panašios grupės vardu, visi žinomesni tokios grupės žmonės tuojau pat būtų buvę sunaikinti. Todėl reikėjo prasimanyti kokius kitus vardus. Taip atsirado ir pats L. F. vardas—kai leidžiant atsišaukimą prireikė kaip nors pasirašyti, ir buvo užrašytas atsitiktinai atėjęs į galvą toks vardas. Tokiose sąlygose būtinai reikia prieky atsistoti ir kitiems žmonėms, nes visi anksčiau daugiau pasireiškę yra perdaug sekami, kad jie galėtų be pavojaus padidinimo pačiam darbui efektingai į jį būti įjungti. Taip ir atsirado nauji ir sambūrių ir asmenų vardai, nors tuos sąjūdžius sudarė didesnė ar mažesnė dalimi tie patys žmonės, kurie sudarė ir anksčiau pasireiškusias grupes, arba joms artimi. Rinktis savitą kelią tos grupės pradėjo tik vėliau. O tuomet vieni nuėjo su nauja grupe, kiti nutraukė su ja ryšius ir pasiliko seniau veikusiose. Tas pats buvo ir su L. F.

Ar Lietuvių Frontas partija?

K. Bružas įtikinėja, kad L. F. tikslas esąs tik kovoti dėl Lietuvos laisvės, bet kovai dėl valdžios išlaisvintoje Lietuvoje jis nesąs skirtas. Tačiau straipsnio autorius, tur būt, nėra pakankamai informuotas, nes neatrodo, jog jis norėtų tik dalyką aiškinti, kaip šiandien patogiau. Kad L. F. labai rūpi būti partija—ir net vienintele katalikų visuomenę politikoj reprezentuojančia partija—visu ryškumu iškilo jau prieš nemaža metų. Dar Vokietijoj vykusiose bendrose katalikų visuomenininkų konferencijose L. F. veikėjai ne tik atvirai, bet ir su užsispyrimu siūlė, kad Krikščionių Demokratų Partija likviduotųsi ir visi į politinį darbą einą lietuvių katalikų veikėjai susiburtų į L. Frontą. Ir kad L. F. nuo šio savo nusistatymo būtų atsisakęs, neteko niekur tokio pareiškimo girdėti. Tai viena.

Klysta K. Bružas ir dėl programos. Tiesa, kad L. F. galutinai apdorotos ir priimtos partinės programos dar neturi. Tačiau jau nemažą laiko, kai jis tos programos reikalu rūpinasi ir stengiasi ją turėti. Dar pirmaisiais tremties metais Vokietijoj jau buvo išleista projekto formoj "Valstybinio gyvenimo pagrindai, L. F. didžiosios programos metmens". Vėliau buvo paruoštas ir pačios "didžiosios programos" projektas, daug kam duotas paskaityti ir padaryti pastabas, o paskui ir suvažiavime diskutuotas. Ligi šiol apie jo galutinį priėmimą negirdėti. Tačiau "Į Laisvę" straipsniai "Į pilnutinę demokratiją" rodo, kad L. F toliau savo partinės programos sudarymu rūpinasi.

Tačiau reikia pastebėti, jog visai nesvarbu, ar partija turi rašytinę programą, kad ji galėtų būti laikoma partija. Kiekviena politinė grupė, kuri visuomenei lamentinės demokratijos priemonėmis savo bendrosios gerovės planą ir siekia ji įgyvendinti parnėmis, yra politinė partija, nors vadintųsi ne tik sambūriu ar sąjūdžiu, bet ir nepartinių sąjunga. Tokia yra sociologinė partijos samprata. O L. F. visai ją atitinka, todėl jis ir yra partija, nors reikia sutikti, kad dar tik formavimosi stadijoj.

Kodėl Lietuvių Frontas pasitraukė iš VLIKo

Norėdamas ar nenorėdamas, K. Bružas klaidina visuomenę ir kalbėdamas, kodėl L. F. pasitraukė iš VLIKo. Jis pasitraukė ne todėl, kad 6 balsais buvę nubalsuota apšmeižti nekaltą žmogų. Tiesa daug paprastesnė: L. F. iš VLIKo pasitraukė todėl, kad į Vykdomąją Tarybą buvo neišrinktas J. B. Ir tai neįmanoma pateisinti. Dalykas elementariai aiškus: kas sutinka su dalyko sprendimu balsavimo keliu, tas tuo pačiu sutinka, a. kad balsuojantieji turi teisę pasisakyti už ir prieš balsuojamąjį pasiūlymą, nes kitaip nebūtų balsavimo, ir b. priimti balsavimo pasekmės vis tiek, kokios jos bebūtų. O ką gi L. F. padarė? Su balsavimu sutiko, statė savo kandidatą ir jo atstovas balsavime dalyvavo, įvykusio balsavimo procedūrai jokių priekaištų neturėjo, bet kad jų kandidatas nepraėjo—trenkė durimis ir pasitraukė iš VLIKo. Kur čia tas nubalsavimas apšmeižti? Galima sutikti, jog balsavusieji prieš L. F. kandidatą pareiškė neigiamą pažiūrą dėl L. F. kandidato politiniu atžvilgiu—dėl jo politinės linijos ar politinių sugebėjimų. Tačiau tai nieko bendro neturi su šmeižtu. Politinio nepasitikėjimo pareiškimas demokratiniuose kraštuose yra labai dažnas, tačiau jo niekas nelaiko šmeižtu ir nesmerkia, o laiko visiems suprantama teise. Kodėl L. F. nori tai paversti šmeižtu?

Ar L. F. mažina partijų skaičių?

Dėl visų L. F. skelbiamų idėjų čia būtų per platu kalbėti. K. Bružui galima apskritai dėl to tik tiek pastebėti: jei jis sako, kad jų skelbiamų idėjų galima rasti pas vysk. P. Bučį, S. Šalkauskį ar Lietuvoje ėjusiuose žurnaluose, tai jam lygiai galima pasakyti, jog L. F. skelbia idėjų, kurių nei vysk. P. Bučio, nei S. Šalkauskio ar kituose jo minimuose raštuose nėra ir kurios yra net priešingos tam, ką skelbė Bučys ar Šalkauskis. Todėl dengtis tų žmonių autoritetu nėra teisinga. Paskirai pravartu tik dėl vieno pasisakyti—būtent dėl partijų skaičiaus. K. Bružas teigia, jog L. F. mano ir skelbia, kad mums reikėtų tenkintis mažesniu partijų skaičiumi. Tačiau reikia pastebėti, jog jis čia nieko naujo neišrado—dar L. F. nė būti nebuvo, kaip lietuvių visuomenėj buvo pakankamai balsų, jog būtų geriau mažiau partijų. Bet kartu reikia ir priminti, kad tokios kalbos neturi jokios praktinės reikšmės. Propaganda prieš partijų gausumą dar niekur nedavė rezultatų, nes kiekviena partija mano, jog partijų skaičiui sumažinti reikia kitoms partijoms likviduotis, bet ji turinti pasilikti, nes ji reikalinga. Tai partijų skaičiaus nesumažino net ir JAV bei Anglijoj. Partijų skaičių krašte nulemia visai kiti dalykai—rinkimų sistema, partijas ir rinkimus liečiantieji įstatymai, visuomenės struktūra ir tt. Anglijoj, pvz., tik dvi didelės partijos iškilo todėl, kad jos išsivystė iš parlamento pozicijos ir opozicijos, o ne taip, kaip štai tur, kur pozicija ir opozicija buvo sudaryta parlamentan atėjusių partijų. Todėl visokie sąjūdžiai, stūlydami platformą, kuri tariamai padėtų į daug partijų susiskaldžiusiai visuomenei apsijungti ir sumažinti partijų skaičių, paprastai jį padidina, nes kitos lieka kaip buvusios, o jie įkuria priedo dar naują. Pats L. F. yra to ryškus pavyzdys—dėl jų kalbų nė viena partija nesumažėjo, o jis yra tik nauja partija. Todėl čia L. F. neturi nė mažiausio nuopelno.

Bažnyčia ir Lietuvių Frontas

Pabaigai dar iškeltinas vienas dalykas. Kai iškyla kalbos apie L. F. santykį su katalikybe, ne kartą teko girdėti pastabą, jog tuo klausimu jokių abejonių negali būti—Bažnyčia jokio pasmerkimo jam nesanti paskelbusi. Tokią pat mintį iškelia ir St. Papartis savo straipsny.

Dėl šios minties pravartu kelios pastabos. Pirmiausia, kad tokio pasmerkimo nebuvimas nieko nejrodo. Bažnyčia formalius ir viešus kokių sąjūdžių ar jų teoretikų pasmerkimus nesiskubina skelbti. Juk net komunistinės partijos tokio pasmerkimo susilaukė visai neseniai. Kokio viešo dekreto, pasmerkusio Hitlerį su jo nacių partija ar Mussolinį su jo fašistais, iš viso negirdėjome. Tačiau iš to dar neseka išvada, kad Bažnyčia tam buvo abejinga ar net pritarė. Bažnyčia paprastai tam renkasi kitą kelią. Ji pasmerkia iškilusias klaidas, kuriomis tokie vadai ar sąjūdžiai pagrindžia savo programas. Žinoma, tuo netiesiogiai yra pasmerkiami ir jie, bet tai padaroma kitu keliu.

Tas pats galioja ir kitiems, neišskiriant nė L. F. Todėl kas nori žinoti, kokiam santyky L. F. su katalikybe, turi žiūrėti ne to, ar nėra prieš jį kokio viešo dekreto, bet ištirti, ar jis neskelbia to, ką Bažnyčia atmeta ar smerkia. Iš dekreto nebuvimo darant tokias išvadas, reikėtų sutikti, jog ne tik L. F. santykiai su katalikybe tvarkoj ir jisai visai derama vieta katalikams politiniais tikslais telktis, bet kad šiuo atžvilgiu lygiai su L. F. stovi ir klaudininkai, tautininkai ir net socialdemokratai, nes ir prieš juos kokių specialių dekretų Bažnyčia nėra išleidusi.

KAIP TREMTINIAI ŠVENTĖ KŪČIAS

Bonnos dienraštis "Rundschau" nuotraukomis atvaizdavo ir plačiai aprašė, kaip bendrai šventė Kūčias Annaberge pabaltiečiai, atgaivinę senuosius savo kraštų papročius. Ta proga tarė žodį pastorius Urdzė, latvis A. Šildė, o iš lietuvių—Dr. J. Karvelis, kuris, perlaužęs simboliškai iš Lietuvos per USA gautą plotkelę, drauge perdavė palikusių krašte ir turinčių vilkti sovietinę vergiją sveikinimus. Pranešėjai pažymėjo, kad iš laisvojo pasaulio pasiųstieji kalėdiniai sveikinimai per Vatikano, Romos, Madrido siųstuvus ir Amerikos Balsą, kaip patvirtino tą faktą daugybė grįžusiųjų iš Sibiro ar iš Pabaltijo kraštų žmonių, girdimi ir mielai klausomi net tolimiausiose Sibiro darbo vergų stovyklose. Kiti ten pasidaro patys slaptus siųstuvus ir jais klausosi. Pabaltiečių veiksniai, kaip pažymi "Rundschau", pageidautų, jog jiems ir Federalinėje Vokietijos Respublikoje būtų sudaryta proga per vokiečių radijas kalbėti į savuosius kraštus. *E.*

KAS BUS SU GEORGE METESKY?

NEW YORK.—Sausio 30-tą grand jury priskaitė George Metesky-Miliauskui iš Waterbury, Conn., net 47 kriminalinius nusikaltimus dėl išsprogdintų bombų ir pasikėsinimų prieš žmonių gyvastis. Jeigu teismas pripažintų visus kaltinimus, Meteski gautų 815 metų kalėjimo. Bet jeigu medikalinės egzaminacijos nustatys beprotystę, tai teismo nebus. Metesky gynėjai advokatai pasirengę ginti jį kaip nepilno proto asmenį, nors medikalinės egzaminacijos nustatytų kitaip.

BUDAPEŠTAS.—Kadaro vyriausybė vėl įsakė Vengrijos mokyklose dėstyt rusų kalbą. Nei jaunuomenė, nei tėvai rusų kalbos nenori. Per spalių revoliuciją jaunimas daug rusų knygų ir rankvedžių sudegino. Dabar raudonieji perspausdina iš naujo.

KATALIKAI POLITIKOJE

ST. DZIKAS, Brooklyn, N. Y.

Politinio katalikų nevieningumo klausimu šiame laikraštyje paskutiniu metu plačiau pasisakyta. Pradžią tam davė A. Petrausko straipsnis (praeitų metų "Garso" 47 ir 48 nr.). Į jį atsiliepė (š. m. "Garso" 3 nr.) K. Bružas ir St. Papartis, kurių antrasis, deja, neapsieina be žemo lygio politikieriaus šūkavimų. Praverstų jam pasimokyti kultūringo politinių klausimų svarstymo iš jo nemėgiamų "Jaunimo Žygių". Iš kur St. Papartis išrado, kad A. Petrauskas tai krikščionys demokratai, kad tuo straipsniu jie pradeda kažkokią kovą "Garse" prieš frontininkus ir kad tai parodo, kokiomis priemonėmis bus kovojama? Iš kur tokia St. P. fantazija? Vietoje polemizavęs su A. Petrausku, jis išlieja savo neapykantą ant krikščionių demokratų.

Senas frontininkas K. Bružas, pavadinęs A. P. straipsnį nesveikos vaizduotės pasakomis, patiekia neva autentiškos medžiagos, kuri, deja, ne visur tokia yra. Iš viso, tuo straipsniu autorius stengiasi įtikinti "Garso" skaitytojus, kad frontininkai už kitus katalikus yra ir politiškai išmintingesni ir, svarbiausia, moraliai pranašesni.

Iki įgrisimo kartojamas frontininkų tvirtinimas, kad jie nėra partija, tėra atsibodusi pasaka. Visa eilė žinovų paruoštų įvairiais politiniais klausimais straipsnių galima, jei norite, vadinti išlaisvintos Lietuvos vaizdu, bet tai yra paprasčiausia ir visai konkreti programa, kokią turi betkuri politinė partija. Ta partijos vardo baimė gal būtų tik keistoku noru pasigrimuoti, jei kartu nebūtų siekiama kitas partijas pavaizduoti, kaip kažką paniekos ir pajuokos vertą. Tvirtinti, kad L. Frontui gali priklausyti įvairių politinių nusistatymų žmonės yra mažų mažiausiai autentiškas "Garso" skaitytojų klaidinimas. Gi K. Bružo tvirtinimas, kad "Lietuvių Fronto skelbiami demokratiniai dėsniai yra visuotiniai" ir kad "joks tikras demokratas jiems prieštarauti negali", gali būti suprastas kaip demokratiška vienos partijos vizija. Po tokių autentiškų pareiškimų keistai skamba kalbos apie toleranciją, pagarbą žmogui ir k.

Vienas esminių L. F. programos bruožų, kurį ir K. Bružas pamini, yra siekimas anglosaksiško tipo demokratijos įgyvendinimo būsimoje Lietuvoje. Tokių jų mintis geriau žinoma bepasaulėžiūrinės politikos vardu. Šiuo plačiu klausimu galima šia proga tiek pasakyti, kad tiek anglų, tiek amerikiečių politinė santvarka turi gilias savo tradicijas, ir bandymas jas kopijuoti ir perkelti į visai skirtingos istorinės raidos kraštą yra tuščios ir žalingos pastangos. Gi mintis išskirti pasaulėžiūrinius klausimus iš politinių kovų lauko yra sunkiai praktikoje įgyvendinama, tačiau siektina. Gaila tik, kad frontininkai į tą tikslą eina slidžiu ir pavojingu keliu. Minėtas išskyrimas yra galimas tik dviem atvejais: kai visos partijos valstybėje remiasi ta pačia pasaulėžiūra, arba kai jos atstovauja tik specialius interesus, o valstybės santvarka pagal nusistovėjusias tradicijas pasaulėžiūrinius klausimus eliminuoja iš politinės kovos lauko. Lietuvoje jokiu atveju tokių sąlygų nebus. Nepr. Lietuvoje buvo, dabar yra ir, be abejo, ateityje bus lietuviškų partijų, kurių programose ne paskutinėj vietoj stovi kova prieš Bažnyčią, jos teises ir įtaką visuomenėje. Neabejotina, kad jos, patekusios valdžion, tą savo programą stropiai vykdytų. Tokiu atveju tikintiesiems vieniems pasisakyti už pasaulėžiūros iškyrimą iš politikos būtų lygu tapti savo tikėjimo dezertyrais visuomeninėj plotmėj. Tačiau tai nereiškia, kad tikintieji, susibūrę į politines partijas, savo įsitikinimus valstybės prievartos priemonėmis stengtųs primesti kitaip galvojantiems. Jokia tikinčiųjų partija jokiame krašte, o taip pat ir lietuvių krikščionių demokratų partija tokių kėslų neturi. Krikščioniškosios demokratijos esmė yra tame, kad ji visą savo veiklą remia krikščionybės principais. Tuo pačiu pagrindu ji vertina ir kitų partijų veiksmus.

Mūsų sąlygose būtų sveikintinas sąjūdis, nesiimąs kurti naujų partijų, o tik įtaigojąs visas esamas partijas atsisakyti nuo valstybinių prievartos priemonių vartojimo pasaulėžiūriniuose dalykuose. Tuo keliu einant būtų galima pasiekti bent dalinio pasaulėžiūrinių klausimų išjungimo iš politinės kovos lauko.

Šiuo metu frontininkai tikrai įneše ne tik apgailėtinos trinties į katalikų tarpą, bet ir į visą lietuvių visuomeninę veiklą. Pasitraukimas iš VLIKo įrodo jų nesugebėjimą dirbti bendrą darbą. K. Bružo teigimas, kad VLIKe buvo nubalsuota apšmeižti nekaltą žmogų, kiek man žinoma, nėra autentiškas fakto patiekimas, o jo savotiškas aiškinimas tikslu pateisinti savo grupės pasitraukimą iš VLIKo. Ne paskutinėj to pasitraukimo motyvų vietoj be to, atrodo, buvus ir "galvos sukimą dėl aukštų titulų".

Dabartinė demokratijos forma nėra statiška neliečiamybė, ar nepakeičiama tobulybė. Antra vertus, ji yra geriausia politinė doktrina, kokią kultūringas žmogus iki šiol galėjo sukurti. Krikščionių demokratų demokratijos samprata irgi nėra neliečiamas dalykas. Viena, kas toj programoj yra nekintama ir pastovu, tai krikščionybės principai, kuriais ji remia savo politinę programą, savo veiklą ir valstybės bei žmogaus santykių problemos sprendimą. Tačiau naujų, tobulesnių demokratijos formų, ieškojimas nėra būtina rišti su beatodairišku idėjinių vienminčių niekinimu, iš bendrinio politinio darbo pasitraukimu ir naujų partijų steigimu.

ŽYDUS APĖMĖ PANIKA

"Helsingin Sanomat" taip pat patvirtina iš Vienos gautąsias žinias, jog tūkstančiai Lietuvos žydų, bijodamiesi, kad nebūtų deportuoti į Sibirą, rūpinasi gauti Lenkijos pilietybę. Lietuvoje esą apie 40,000 žydų, nors ir jų buvo dalis deportuota į Sibirą. Panika apėmusi ne tik Lietuvos, bet ir kitų Pabaltijo kraštų žydus. Panika ypač padidėjo, kai buvo gauta žinia apie deportacijas iš Vengrijos. Tačiau gauti Lenkijos pilietybę yra labai maža vilčių. *E.*

MASKVA.—Vasario 1-mą Sovietų vyriausybė apkaltino U. S. ir kitus vakariečius, būk jie planuoja karą sąmoningai vengdami nusiginklavimo problemų išsprendimo. Matomai, rusai po neva nusiginklavimo propagandos priedanga rengiasi naujiems agresijos žygiams.

ARGENTINOJE MIRĖ pasižymėjęs lietuvis kultūrininkas, Argentinos Lietuvių Tautinio Meno Ansamblio vadovas ir režisierius Aleksandras Petravičius.

VEIDRODIS

Žemiau smūtkelio kertėje—gyvai menu—
Kabojo veidrodis. Susenęs, negražus.
Nutrynė laikas rėmų auksą ir dažus
Su laime motinos mergautinių dienų.

Linksmai spindėdavo jame gimti kampai:
Ir gėlės ir langai, ir paukštė obely,
Ir viskas, ko ligšiol užmiršti negali,
Su kuo skaisčios vaikystės metuos sutapai.

Kur dingo visa tai? Ir aš—kur aš esu?
Kur mudu esame?—Ak, nieko nebėra,
Tas veidrodis kertėj . . . O akyse tamsu—

Užgeso paskutinė vakaro žara.
Iš rūko juodą ranką mojant pamačiau—
Einu, einu aš į tave. Greičiau, greičiau.

Vaclovas Aleksa

ABRAHAM LINCOLN

Americans think most often of Abraham Lincoln in the light of the momentous events that followed his election in 1860 as the sixteenth President of the United States.

In that year, the nation was about to split asunder over the issues of states' rights and slavery. By the time the tall, gaunt, thoughtful man from the West had taken his oath of office, 11 southern states had left the Union to form the Confederate States of America.

When in the spring of 1861 the Civil War began, the new President's first great purpose was to save the Union—even if this meant maintaining slavery in the states where it was legal. But by 1862, he had come to understand that the second great purpose of that tragic conflict must be the abolition of slavery.

Under his leadership both these towering purposes were achieved, and Lincoln lives on in reverent memory as the preserver of the Union and the Great Emancipator.

Yet, when Lincoln left his Springfield law office to assume the Presidency at a moment of supreme crisis, he had been a national political figure for a brief time only. So that, when the Republican Party turned to him as a Presidential candidate, he said: "No one, scarcely, outside of Illinois knows me."

It took time for Lincoln to grow into his office, but once he had done so he stood revealed as one of the giants of history—a great man who was also a living demonstration of the opportunity that a nation "dedicated to the proposition that all men are created equal" offers to its most humbly born citizen.

Lincoln not only exemplified the principle that all men are created equal, he believed in it. And he always expressed this belief in simple words—as when he addressed the 166th Ohio Regiment late in the summer of 1864.

After stressing the fact that victory in the conflict would perpetuate this "great and free government," with its "equal privileges for all in the race of life," he said to the battle-scarred soldiers: "I beg you to remember this, not merely for my sake, but for yours, I happen, temporarily, to occupy this White House. I am a living witness that any of your children may look to come here as my father's child has."

Thus spoke the man who began his long journey to greatness as a wood-cutter, farmhand, Mississippi River boatman, clerk in a country store and postmaster in a village post office.

When Lincoln made his second Inaugural Address, on March 4, 1865, victory for the Union cause was nearly at hand. He used the occasion to express his hope for a humane rebuilding of a nation almost shattered by the prolonged and terrible Civil War. "With malice toward none, with charity for all," he said toward the close of his address, "with firmness in the right as God gives us to see right, let us strive on to finish the work we are in, to bind up the nation's wound . . ."

Before Lincoln could translate into action the policy of reconciliation with the South his words foreshadowed, he was struck down by an assassin's bullet. Lesser men who came after him imposed a harsh, vindictive peace.

Thus his program of reconciliation died with him—but what he said did not die, for it expressed the kind of democracy in which we believe and to which we aspire. Other words, spoken to the eternal conscience of mankind, still live in the hearts of millions and gain new force against every thrust of tyranny that threatens the world today:

"I leave you hoping the lamp of liberty will burn in your hearts . . . Our defense is in the spirit that prizes liberty as the heritage of all men everywhere . . . We must march shoulder to shoulder in the great army of freedom . . . It is for us to be dedicated to the great task remaining before us . . . We shall nobly save, or meanly lose, the last best hope of the earth."

COMPOSER VYTAUTAS BACEVIČIUS has finished his Fifth Symphony in three movements. This summer Bacevičius composed several new works for the piano and is now working on his Fourth String Quartet.

L.

THIS WEEK IN AMERICAN HISTORY

(February 5-11)

On February 7, 1937—20 years ago—Elihu Root, American statesman, jurist and diplomat, died in New York City at the age of 91. As secretary of War during the Spanish-American War, Root drafted a constitution for the Philippines and formulated a plan for the government of Cuba. As Secretary of State under President Theodore Roosevelt, he reorganized the consular service and negotiated the Open-Door Agreement with Japan in 1908. Root was awarded the Nobel Prize in 1912, in recognition of his services as president for the Carnegie Endowment of International Peace. Though a leading Republican Elihu Root denounced American repudiation of the League of Nations. He helped establish the Permanent Court of International Justice at the Hague, and also was a U. S. delegate to the Washington Conference on Limitation of Armaments, in 1921. Elihu Root's main concern during the last two decades of his life was world peace.

* * *

On February 11, 1847—110 years ago—Thomas A. Edison, American inventor extraordinary, was born in Ohio. During the 84 years of his life, Edison registered more than 1,900 inventions in the United States Patent Office, among them: the phonograph, the electric light bulb, and many devices for telegraph, megaphone, metallurgy and electric batteries. His kinetescope was the forerunner of the modern motion picture. Most of Edison's inventions were the result of collective effort in his research laboratories, as he early initiated a policy of hiring assistance capable of collaborating on inventions under his guidance. Edison's inventions or improvements have helped to transform modern life. "The Wizard of Menlo Park," as he was called, became a legend even during his lifetime and has remained an inspiration to inventors throughout the world.

Common Council

AMONG LITHUANIAN REFUGEES who have received advanced degrees from universities in Montreal is Miss Juratė Cipliauskaitė, Ph. D. in bacteriology.

L.

UNIVERSAL PACKAGES, INC.

189 Second Avenue (netoli 12 St.), New York City

Telefonas: AL 4-1193

Firma, kuri nenori praturtėti iš neturtingų žmonių

Siunčiame siuntinius į Lietuvą ir visą Sovietų Są-gą. Garantuojam maisto produktų, vaistų ir kitų daiktų skubų ir korektingą persiuntimą.

Žemomis kainomis. Muitų apmokant čia.

Gavėjo pakvitavimą jums persiunčiame.

Siuntiniai oro paštu pristatomi laike 10 dienų.

Jei jūs gyvenate toli, jūs galite siuntinius adresuoti mums su reikiamomis informacijomis. Mes sutaupysime jūsų laiką ir lėšas. Savo siuntiniams jūs galite pirkti mūsų krautuvėje drabužius, avalynę, vaistus ir kitas prekes.

Be įprastos apdraudos, jūsų siuntiniai bus apdrausti nuo vagystės ir gaisro.

Įstaiga atidaryta nuo 8 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Sekmadieniais uždaryta

Siuntiniai neatidėliojant kas savaitę išsiunčiami su Parcels to Russia, Inc. leidimu.

OUR SPIRITUAL STRENGHT

By M. A. FULTON
Editor, Davenport (Ia.) Times

For centuries civilization has fought to gain and preserve the basic human rights of religious freedom, tolerance, and the brotherhood of mankind.

Our nation was founded upon just such principles. Devotion to them has helped build the spiritual strength without which America could never have achieved lasting greatness.

It is indeed fortunate that a nationwide organization, the National Conference of Christians and Jews, has dedicated itself to keeping those ideals alive. It is of everlasting importance that a free people never lost sight of the necessity of spreading the kinship of man under God. This is, of course, a year-round proposition. But since 1934, Brotherhood Week has been held annually under auspices of the Conference to dramatize universal dependence on the need for true religion in the crusade for liberty and democracy.

Now perhaps more than ever before, America faces a challenge from a godless philosophy that would destroy all human and religious rights. The nation is pouring its wealth to build material strength against the threat of Communism. But despite this, the united cause against the enemy could be weakened were we to become divided by intolerance and bigotry.

Acceptance of the meaning of Brotherhood Week can help build up the spiritual and moral power vital to this fight.

Nationwide observance of Brotherhood Week, sponsored by the National Conference of Christians and Jews, is on this week.

President Eisenhower, honorary chairman, hailed the week's observance as a time when "all of us must continue our efforts to promote a belief in brotherhood among people of varied backgrounds, to uphold the right to freedom of worship, to foster the individual citizen's understanding and tolerance of his neighbor's spiritual convictions.

The 1957 theme is "Brotherhood for Peace and Freedom. Believe it! Live it! Support it!"

The programs this week extend the work of the National Conference which stimulates year-round activity in schools and colleges, churches and synagogues, and community organizations.

Everyone is urged to do more than give the principles of brotherhood mere lip service. That is the high opportunity of Brotherhood Week.

FOURTEEN - YEAR - OLD KAZYS LEKNIUS of Detroit has joined the Pontiac Symphony Orchestra. He is the youngest member of the corps.

L.

KNOW YOUR NEIGHBOR

By GILBERT LOVE
Pittsburgh, (Pa.) Press

A slightly-traveled American suddenly had occasion to fly to the other side of the world. Reaching his destination after dark, he was perturbed by the sights, sounds and smells of the East. He barricaded the door to his hotel room as he took a bath, and he thought the waiters who served his dinner were as fierce a band of cutthroats as had ever appeared outside a copy of the Arabian Nights.

He stayed some time at the hotel and, because he was alone and often ate at odd hours, he became fairly well-acquainted with the waiters in the dining-room. He soon discovered that they had the same basic hopes and fears, joys and sorrows, greatness and weakness, as people in his own home town.

A big, dark man with a scar across his face brought out a picture of his small daughter and exhibited it with shy pride. A younger man spoke of his dream of some day going to America. All the servants were helpful and friendly, and seemed genuinely sorrowful when the American had to leave.

An unusual experience? Not at all. When Kipling said "the Colonel's lady and Judy O'Grady are sisters under the skin" he was stating a fact of life. He might have said the same thing about almost any two dwellers on this globe.

One of the chief benefits of travel is the discovery that, despite differences in appearance and mode of living, people all over the world are surprisingly alike.

Not all of us can travel to far-away places but, of course, there are persons of varying exteriors in our own communities. If each of us would make a point of getting better acquainted with just one "different" person we would improve our communities, strengthen our nation, aid the cause of peace in this troubled world, and enrich our own souls.

It would be a wonderful way to observe Brotherhood Week.

"TREATIES WITH THE SOVIET UNION are not worth the paper they are written on," U. S. Senator William F. Knowland told a Lithuanian American political meeting in Los Angeles recently. The treaties of "friendship and non-aggression" between Lithuania and the USSR, flagrantly broken by the latter, are perfect examples of Soviet duplicity, other speakers pointed out.

Lituanus

REWARD OF THE GOOD?

CHE CHON, Korea. — Mr. Pak, an affable old gentleman passed his examination for Baptism with flying colors.

When Father James M. Gilligan, Maryknoll Missioner from Brooklyn, N. Y., told him the good news, the 76-year-old Mr. Pak smiled from ear-to-ear revealing a completely toothless grin. Whereup the Brooklyn padre jokingly asked him if he would be getting himself a set of false teeth now.

With unfeigned confidence Mr. Pak looked up and answered: "No sense in getting another set now. I'll just wait until I get to heaven and St. Peter will give me a brand new set."

SISTER M. GABRIELLA MAZE (Maziliauskaitė) of the Sisters of St. Francis has received a Doctor of Philoshophy degree from the University of Pittsburgh. Her dissertation, "An Histological Study of the Origin and the Development of Induced Galls of the Goldenrod Blossom," deals with cancerous growths on plants. Sister M. Gabriella is a member of the editorial staff of the *American Biology Teacher* and contributes articles to scientific [illegible]

Lituanus

"TWENTIETH CENTURY MADONNA," a painting by Povilas Puzinas, leading Lithuanian painter, has won its author the American Artists Professional League's 1956 Grand Prize for oils. This was Mr. Puzinas' seventh American award and the second for this painting: in 1951 it had won the first prize at the International Madonna Festival in Los Angeles. The 1956 presentation was made in New York at ceremonies climaxing Art Week. Works of two other Lithuanian artists, *W. J. Witkus* and *Č. Janušas*, were also shown at the Leagues' exhibition.

Lituanus

VYTAUTAS O. VIRKAU, a young Lithuanian artist, exhibited his works at the annual Fine Arts Festival of the Deer Art League.

L.

BUV. VENGRŲ KOMUNISTŲ PARTIJOS GENERALINIS SEKRETORIUS RAKOŠIS su visa savo manta pabėgo į Sovietų Sąjungą. Šis raudonasis buržujus draugė pasiėmė savo "privačių gėrybių" tokį kiekį, jog pervežti joms prireikė net 19 prekinių vagonų. Visų šių gėrybių sukrovimą į vagonus ir pervežimą į Sov. Sąjungą asmeniškai [illegible] pats Rakošo draugas Gero.

KNIGHTS OF LITHUANIA ACTIVITIES

New York and New Jersey District Knights of Lithuania Executive Board held a meeting in Kearny, N. J., on Thursday, January 24th at which several important matters for the good and welfare of the Knights were acted upon and passed.

Representatives from various councils in area were on hand for conclave.

Larry Janonis in charge of Bowling League announced that league was doing fine and battle for top place in league very close.

Councils were urged to prepare a program for their February meetings that would have for its theme the 39th Anniversary of Lithuanian Independence Day February 16th. Judging from reports from those present said programs are being planned.

The Annual Communion and Breakfast this year will be held at Kearny, N. J., on Sunday, March 10th. High Mass will be offered in Our Lady of Sorrows Church, Davis and Bergen Avenues, at 10:30 A. M. The Mass will be offered for the repose of the soul of Frank Razvadauskas former National president who passed away on November 4, 1956.

Completed details for above event will be announced later.

While it may be a bit early but at this time the district announces that a testimonial dinner and dance will take place on Saturday evening, May 25 at L. A. P.C. Hall, 134 Schuyler Ave., Kearny, N. J. This testimonial is being given to honor Charles Bason of Jersey City who has worked so untiringly these many years on behalf of district and National organization as well.

The following will compose the dinner committee: Chairman Larry Janonis, Joseph Sabel, Vera Laukžemis, Lillian Žindžius, Gloria Mack and Victor Guzevich. Tickets will be $4.

* * *

Congratulations and best wishes to Anthony Malakas of Newark Council 29 and Miss Regina Mockelunas of Brooklyn Council 41 who became engaged on Christmas Day.

F. V.

BRAZILIJOS SPAUDA APIE LIETUVĄ

Brazilija. — Lietuvos vicekonsulas New Yorke A. Simutis Brazilijos spaudos atstovams nušvietė dabartinę Lietuvos padėtį ir kovą prieš okupantus. Keli dienraščiai paskum išsamiai aprašė tikrąją padėtį Lietuvoje, pažymėdami, jog Sniečkus neturi jokios teisės kalbėti Lietuvos vardu. Lietuviai su okupantais kovoja jau nuo pat 1940 m. Aktyvioji kova pasiekusi aukščiausią laipsnį, kai Sovietai pasiuntė prieš aktyviąją rezistenciją 3 šarvuotas divizijas ir karo lėktuvus. Carlos Locerda dienrašty "Tribuna da Imprensa" paskelbė komentarą, pavadinta "Lietuviai kovoja". Pažymėta, jog Sovietai yra nejveikę lietuvių tautos. Tai patvirtina ir paskiausi Sniečkaus pareiškimai. Dar neseniai per Vilniaus radiją, kaip skelbiama dienrašty, buvo kreiptasi į pogrindžio kovotojus, žadant jiems amnestiją. Tačiau kreiptasi į pogrindžio kovotojus, žadant jiems amnestiją. Tačiau kreipimasis palikęs balsas, šaukiąs tyruose. Tegrįžo iš miško tik 5 asmenys, tuo tarpu į kovotojų eiles miške nuėjęs naujas šimtas. Jie palikę gimtuosius namus ir prisijungę prie tų, kurie jau 15 metų pirmosiose linijose kovoja su sovietiniu imperializmu.

E.

NESENIAI MUNCHENE POSĖDŽIAVO Vokietijoje gyvenančių ukrainiečių delegatai, atstovavę apie 17,000 Vokietijos ukrainiečių. Iš pranešimų paaiškėjo, koks gyvas ukrainiečių kultūrinis gyvenimas. Jie turi Muenchene savo universitetą ir apie 110 savų mokyklų ar vaikų darželių. Leidžiama ukrainiečių enciklopedija, kurios išėjo keli tomai. Ukrainiečių pirmininku išrinktas Dr. J. Studynskyj.

E.

LIETUVIŲ BIČIULIS ALBERTO NONIS, kuris išrūpino mūsų pasų vizavimui lygias teises su kitų kraštų pasais, italų vyriausybės paskirtas ambasadorium į Suomiją. Italijos PLB krašto valdyba atsisveikindama jam suruošė pietus, kuriuose iš lietuvių pusės dalyvavo vysk. V. Padolskis ir žymesnieji lietuvių veikėjai.

ĮSIGYKITE LRKSA ISTORIJĄ

Susivienijimo Istorija jau išspausdinta. Tai stambi arti 400 puslapių knyga. Istorija pavaizduoja lietuvių ateivystės pradžią, vargus ir įsikūrimą Jungtinėse Amerikos Valstybėse; organizavimą pirmųjų parapijų, draugijų, organizacijų, laikraščių, kovas su skaldančiomis lenkybės ir laisvamanybės įtakomis. Plačiausia pavaizduojamas Susivienijimo gyvavimas ir jo atlikti darbai.

Susivienijimo Istoriją parašė **Dr. Antanas Kučas**, Scrantų universiteto profesorius.

Kaina $3.00.

Užsisakant išpildykite žemiau paduotą blanką, pridėkite **$3.00 ir siųskite Lithuanian R. C. Aliance of America, P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Pa.**

ISTORIJOS UŽSIPRENUMERAVIMO BLANKA

Šiuo užsisakau LRKS Istoriją ir siunčiu $.....

Vardas - pavardė .....

Numeris ir gatvė .....

Miestas ..... *Zona* ..... *Valstybė*.....

Parašas .....

PASVEIKINO NAUJĄ BRITŲ PREMJERĄ

Ryšium su H. MacMillano gautu pavedimu sudaryti Didžiosios Britanijos ministerių kabinetą, Vykdomoji Taryba pasiuntė naujajam premjerui sveikinimo telegramą, palinkėdama sėkmės jo darbe ir jungdama mūsų išsilaisvinimo viltis.

Kaip žinoma, MacMillan, ligi įėjęs į ministerių kabinetą 1951 m., yra buvęs Europinio Sąjūdžio Centro ir Rytų Europos komisijos pirmasis pirmininkas, kurios uždavinys buvo ginti pavergtųjų tautų reikalus.

Šios komisijos iniciatyva Londone 1952 m. buvo sušaukta politinė pavergtųjų kraštų konferencija, kurios metu MacMillan sveikino konferenciją Didžiosios Britanijos vyriausybės vardu ir aiškiai pasisakė už visų pavergtųjų išlaisvinimą. Žinant MacMillano nusistatymus, tenka džiaugtis ir tikėtis, kad mes jo asmenyje turėsime nuoširdų pavergtųjų draugą.

Elta

PAJIEŠKOJIMAI

BALFo centras yra prašomas paieškoti sekančių asmenų:

Kazimieras Matukaitis, kilęs iš Mariampolės, buv. viršila.

Adolph Konsmonas, gyv. Chicago, Melrose Park.

Kungys Stasys ir Kungytė Bronė, gyv. Telšių aps., Varnių vals., išvyko į JAV-1913 m.

Sudienė Teresė, išvyko iš Lietuvos 1927-28 m. į Argentiną.

Kastancija Sakalauskienė, gyv. Amsterdam.

Vizgirdienė Teklė, d. Stasio, gim. 1902 m. ir jos šeima.

Petras Birbalas paieško savo tetų Motiejaus Birbalo dukterų ir Petro Birbalo seserų.

Patys ieškomieji arba apie juos žinantieji, prašoma atsiliepti šiuo adresu: *BALFas, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.*

SOVIETŲ AMBASADA LONDONE PAREIŠKĖ PROTESTĄ britų užsienio reikalų ministerijai prieš rusų solidaristų NTS veiklą. Girdi, jie sudarą grėsmės britų uostuose sovietinių laivų įguloms ir kliudą palaikyti normalius santykius tarp D. Britanijos ir Sovietų Sąjungos.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ RIO DE JANEIRO MIESTE, gavusi pakvietimą dalyvauti pirmoje tarptautinėje vaikų knygos parodoje, pasiuntė į ją savo eksponatus.

KUN. A. LUBICKAS, baiges Angelicum teologinius mokslus, išvyko dirbti į Balsamiao marijonų vienuolyną Portugalijoje.

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa.—1 kuopos susirinkimas bus vasario 17-tą dieną, tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės, dalyvaukite.

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus vasario 17-tą dieną, tuoj po sumos Šv. Antano parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa.—17 kuopos susirinkimas bus vasario 17-tą dieną, tuoj po sumos, Švč. Trejybės parapijos svetainėje. Visos narės-nariai, malonėkite dalyvauti.

LUZERNE, Penna.—28-tos kuopos susirinkimas bus vasario 17-ta dieną, Mockaičio svetainėje. Pradžia 1 P. M.

SUGAR NOTCH, Pa. — 46 kuopos susirinkimas bus vasario 17-ta dieną, tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

ASHLEY, Penna. — 69-tos kuopos susirinkimas bus vasario 17-tą dieną, 2 val. po pietų pas kuopos raštininką J. Šupšinską, 29 Fall St., Ashley, Pa.

CAMBRIDGE, Mass.—127 kuopos susirinkimas bus vasario 17-tą dieną, tuoj po paskutinių Mišių, Šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos svetainėje.

DETROIT, Mich.—171-mos kuopos susirinkimas bus vasario 24-tą dieną, tuoj po pirmųjų Mišių, 9:15 val. ryte, Dievo Apvaizdos parapijos svetainėj, Schaefer ir Grand River Ave.

PITTSTON, Pa.—183-čios kuopos susirinkimas bus vasario 17-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

INKERMAN, Pa.—194-tos kuopos susirinkimas bus vasario 18-tą dieną, 7:30 P. M. Marcelės Lomsargienės namuose, 15 Chestnut Street.

MANCHESTER, Conn. — 216 kp. susirinkimas bus vasario 24-tą dieną, Lietuvių svetainėje, 24 Golvai Street, Visos narės-nariai malonėkite dalyvauti.

PAIEŠKO

Nuoširdžiai prašau surast Juozą ir Joną Lučkus—sūnūs Raulo. Kilimo iš Prienlaukio kaimo, Prienų valsčiaus. Gal jų nėra gyvų, tad gal atsišauks jų žmonos ar sūnūs. Taipgi Lučkai Šiauliškiai. Ieško Lučkaitė Magdalena, duktė Raulo, po vyru Šalčiuvienė. Mano adresas: SSSR, Irkutskaja oblast, gorod Zima, Leso Zavod. Rabočij gorodok, ulica Pobiedy Nr. 56, kv. 24, Šalčiuvienė Magdalena, R. Atsišaukit broliai-sesės, atsišaukit broliškos giminės.

Šį laiškutį "Garso" redakcijai prisiuntė Miss Marcella Gelgot, 921 E. Diamond Ave., Hazleton, Pa.

Kas žino Jokūbą Baumilą, kilusį iš Krivonių kaimo, Žaslių parapijos, Trakų apskrities, Vilniaus rėdybos, prašau man pranešti, arba jis pats prašomas atsiliepti. J. Baumila pirmiau gyveno Bostone, paskui Hudson, Mass. Mano adresas: Mr. John Taparauskas, 105 Olive Avenue, Lawrence, Mass.

GALIMA ĮSIGYT ŽODYNĄ

"Garso" administracijoje galima įsigyt praktišką dviejų dalių — angliškai - lietuvišką ir lietuviškai - angliška **Marlborough's išleistą žodyną.**

Redaguotas Rev. H. H. Pewtress ir Rev. I. Geriko

833 puslapių. Kaina $4.50

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 (73 East South St.), Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

POŠKAITIS PASKIRTAS MOKYTOJU

Pranas Poškaitis, gyv. 48 Vine St., Plymouth, gavo mokytojo vietą Fords, N. J.

1954 metais jis užbaigė King's kolegiją ir įgijo ekonomijos mokslų diplomą. Po to jis atliko militarinę tarybą ir šešioliką mėnesių išbuvo Korėjoj.

Prieš įstojant King's kolegijon, 1948 metais užbaigė Šv. Vincento aukštesniąją mokyklą Plymouthe.

Lankydamas kolegiją jis buvo aktyvus busimųjų mokytojų organizacijos, biznio administracijos klubo ir sportinių organizacijų narys.

Jo brolis Reimondas 1951 metais užbaigė King's kolegijoj sąskaitybos (accounting) kursą ir dirba General Accounting ofise, Washington, D. C.

Mokytojui Pranui Poškaičiui linkime geriausių sekmių!

MIRĖ LEON WAZETER

Šeštadienį, vasario 2-rą, mirė įžymus lenkų patriotas ir veikėjas Leon Wazeter, gyv. Trucksville, Pa. Jo prodiedukas kovojo Napoleono armijoj prieš rusus ir žuvo; jo diedukas dalyvavo 1831 metų sukilime, o tėvas 1863 metų sukilime. Velionis į U. S. atvyko įpusdamas 8 metų amžiaus. New Yorke jis išėjo pradinį, vidurinį ir universitetinį mokslus. 1899 metais jis įsteigė New Yorke lenkų dienraštį "Wolna Polska". Kurį laiką darbavosi Lenkijos ambasadoj Washingtone. 1926 metais persikėlė į Wyoming, Kloni ir čia redagavo lenkų laikraštį "Gornik". Paskutiniais laikais darbavosi Luzerne apskrities teisėjo John Aponick ofise. Velionis, gerai suprasdamas lietuvių reikalus, palaikė nuoširdžius santykius su lietuvių veikėjais.

CHORO BALIUS ATIDĖTAS

Duryea Šv. Juozapo parapijos choras buvo suplanavęs balių vasario 23-čią, vienok dėl svarbių priežasčių šis balius atidėtas į šeštadienį, balandžio 27-tą. Pramoga įvyks Yuhas Hall, Main St., Duryea. Pramogos rengimo komiteto garbės pirmininku yra kun. kleb. Juozas A. Aruškevičius; Albertas Januška—generalinis pirmininkas, o Vincas Ermel—vicepirmininkas. Kiti komiteto nariai: Albert Carey, Alfred Getson, Petras Grudzinskas, Mrs. Rita DeCapua, Miss Marie Yonushka, Miss Christine Zipay, Miss Mary Lou Salitis ir Miss Estelle B. Maxim.

A. A. Mirusiems

A. A. JURGIS MATUKONIS, 73 Sheridan St., Wilkes-Barre, mirė sausio 28-tą, palaidotas sausio 31-mą iš Luzerne Šv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse, Lehman. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, atvykęs į šią šalį 50 metų gyveno Wilkes-Barre. Buvo pirmojo pasaulinio karo veteranas. Paliko daug artimųjų.

LIETUVOS VYČIŲ SUKAKTIS

Šį pavasarį sueina 45 metai nuo Lietuvos Vyčių organizacijos įsikūrimo Brockton, Mass. Per tuos suviršk keturiasdešimt keturis metus vyčiai drąsiai ir ištikimai laikosi savo užsibrėžto tikslo dirbti "Dievui" ir Tėvynei". Pirmais sunkiaisiais organizavimosi metais organizacijos steigėjui Mykolui A. Norkūnui trūko uztenkamai išsilavinusių veikėjų, bet netrūko žmonių norinčių ta sunkų organizavimo darbą dirbti.

Per ištisus 44 metus vyčių organizacija ruose lietuvišką jaunimą kovai prieš subedievėjimą ir prieš nutautėjimą. Sunki paskirtis, bet mūsų vadai visuomet turėjo ta lietuvišką ugnį, kuri giliai jųjų krutinėse rusėno. Gražius Lietuvos Vyčių darbo rezultatus galime rasti kiekvienoje lietuvių kolonijoje.

Lietuvos Vyčiai yra kupini energijos ir pasiryžimų, jie neieško asmeniško įvertinimo, bet noriai dirba organizacinį darbą. Amerikos lietuvių visuomenė turėtų įvertinti šią organizaciją ir paskatinti savo sūnus ir dukras stoti Vyčių organizacijon. Vyčių organizacija yra lietuvių jaunimo organizacija. Mes nuoširdžiai skatinam lietuvių jaunimą stoti mūsų eilėsna. Šiuo reikalu galima kreiptis laišku arba asmeniškai į Lietuvos Vyčių centro naujų narių vajaus vedėją: John A. Stoškus, 5177 W. 64th St., Chicago 38, Ill.

Jonas A. Stoškus,
Vicepirmininkas

"GARSO" KNYGŲ KATALOGAS

MALDAKNYGĖS

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko prelatas P. M. Juras. Išleido Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija, Chicago, Ill., 1954 m. 544 puslapių. **Kaina $3.00.**

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. **Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.**

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) ..... .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40

NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkivyskupo Juozapo Skvirecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturių evangelijų knygas; Apaštalų Darbų aprašymą; laiškus Apaštalų: šv. Povilo, šv. Jokūbo, šv. Jono, šv. Judo ir gilųjį ateinančių iš ano pasaulio dalykų Apreiškimą, surašytą apaštalo šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebūklai. **Stipriais audeklo apdarais $3.00; popieriniais viršeliais—$2.00.**

ŠVENTUJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. **Kaina tik $4.00.**

ŽODYNAS. "Garso" administracijoje galimajsigyti praktišką dviejų dalių—angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką **Marlborough's išleistą žodyną.** Redaguotas Rev. H. H. Pewtress ir Rev. I. Geriko. 333 puslapių. **Kaina $4.50**

ĮVAIRAUS TURINIO

DON KAMILIAUS MAŽASIS PASAULIS. II-ji dalis. **Parašė Giovanni Guareschi,** sulietuvino **kun. A. Sabaliauskas. Vertėjo žodžiais, šis kūrinys,** "išvertas į kitas kalbas, sulaukė didelio susidomėjimo, tad mums, lietuviams, pažįstantiems geriau, negu kiti, **komunizmo tikslus ir dvasią, bus** dar greiau suprantamas ir dar labiau vertinamas." **Kaina $2.00.**

CROSSES (KRYŽIAI)—Romanas. Parašė Vincas Ramonas. Anglų kalbon išvertė **Milton Stark.** Išleido **"Lietuvių Dienos". Įdomi knyga** angliškai skaitantiems. 329 pusl. **Kaina $4.00.**

AUDROSE—Bakužaičio eilėraščiai $1.50
JOBO DRAMA, prof. Ant. Maceinos 2.00
ŠVENTIEJI AKMENYS (eilėraščiai), Fausto Kiršos 2.00
DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Ant. Maceinos 2.00
MIŠIOS, Jeronimo Kačinsko 1.50
LIAUDIES DAINOS, IV, K. V. Banaičio 2.00
100 LIAUDIES DAINŲ, K. V. Banaičio 7.00

Užsakant kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

MINĖSIME LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĘ

Sekmadienį, vasario 17-tą dieną, Švč. Trejybės parapijos svetainėj, Wilkes-Barre, Pa., minėsime Lietuvos nepriklausomybės sukaktį labai įdomia programa, kurią išpildys Seselių išmokinti parapijos vaikai įvairiais šokiais ir dainomis; vyrų ansamblis muz. V. Romano vadovybėj; svečias solistas; bus ir kalbų.

Programa prasidės 3 val. po pietų. Įžanga suaugusiems $1.00, vaikams 50c.

115 KP. VALDYBA 1957 METAMS

C. BROOKLYN, N. Y.—115 kuopos metiniam susirinkime 1957 m. išrinkta šios sudėties kuopos valdyba: pirmininkas—Alekas Spaičys; sekretorius—Bronius Bobelis; pirmininko pavaduotojas ir iždininkas—Juozas Karalis; protokolų raštininkas—Juozas Jatkauskas.

Ilgamečiui kuopos sekretoriui Matui Kučinskui pasitraukus iš pareigų dėl nesveikatos, buvo pareikšta nuoširdi padėka. Sekretoriaus pareigose ištarnavo 10 metų. Jis buvo tasai žmogus, kuris dėl Susivienijimo gerovės nesigailėjo nei laiko, nei darbo. Ir kiekviena proga vis kvietė rašyti daugiau narių mūsų Susivienijiman. Nors nevisi išklausydavo jo balso, bet tasai šauksmas rasdavo ir gerą atgarsį. Naujoji kuopos valdyba linki jam sustiprėti ir vėl kitais metais grįžti prie pamylėto kuopos darbo.

B. Bobelis

78 KUOPOS VALDYBA 1957 METAMS

DuBOIS, Pa.—Metiniam susirinkime 78 kuopos valdybon išrinkti: pirmininkas—Jonas Navickas; raštininkas—V. J. Mikelionis; iždininkas—prelatas M. J. Urbonas; iždo globėjai—Ignas Stankevičius ir Kazimieras Laukaitis.

Susirinkimai laikomi kas mėnuo antrą sekmadienį, tuojau po 10-tos valandos Mišių, Šv. Juozapo parapijos svetainėje.

V. J. Mikelionis, sekr.

DVIGUBAS BANKETAS

PHILADELPHIA, Pa.—Antradienį, kovo 5-tą, Lietuvių Muzikalėje svetainėje (tarp richmondiečių), vakare, įvyks jurgiečių bankėtas, kurį drąsiai galima pavadinti netgi dvigubu, todėl, kad tokį bankėtą užgavėniu vakare jurgiečiai kiekvieną metą suruošia, o šiemet, be užgavėnių, tuo bankėtu bus pagerbtas ir jurgiečių aukštai gerbiamasis klebonas kun. Vytautas Martusevičius 25-kių metų kunigystės sukakties proga.

Todėl ruošėjai-ruošėjos kviečia dalyvaut jurgiečius ir kiekvieną lietuvį ir lietuvę, kaip vietinius, taip ir iš apylinkės. To bankėto valgių gaminime vadovaus ponia Elena Kazakauskienė. O kas panorėtų iš kalno įsigyti įžangos tikietą į tą bankėtą, kas yra labai pagirtinu dalyku, tai tesikreipia prie ponios Albinos Čebatorienės, 3339 Belgrade St., Philadelphia 34, Pa., o jinai kiekvienam ir kiekvienai mielu noru tame dalyke patarnaus. Beje, vietinis lietuvių radio programos direktorius, vien gentis Stasys Petraitis, nors ruošėjai to bankėto jam ir nori mokėti, bet jis, gerbdamas kunigą Vytautą Martusevičių, tą bankėtą per radiją skelbia visiškai veltui. Todėl garbė jam už tą!

Senas Jurgietis

KUNIGAS KORSAKAS ŽUVO AUTOMOBILIO KATASTROFOJE

CHICAGO, Ill.—Kun. Julius Korsakas sausio 18 d. žuvo automobilio katastrofoje, kai jis su kitu kunigu grįžo iš kapinių. Nelaimė įvyko jų automobiliui paslydus kelyje ir įkritus į ravą. Automobilio vairuotojas išliko gyvas, tik susižeidė.

Kun. J. Korsakas, buvęs Lietuvoje kapelionu ir klebonu, prieš keleris metus atvykęs į šį kraštą, pastaruoju metu buvo vikaras vienoje parapijoje Grand Rapids mieste, Michigan.

Pamaldos už kun. Juliaus sielą įvyko sausio 23 d. Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje, Chicagoje. Buvo palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

L.

DEMOKRATIJA, LAISVĖ, DIKTATŪRA

PRANYS ALSĖNAS, Kanadà

Nors nedidelė mūsų tautą savo skaičiumi, tačiau nūdien, nelemtoms aplinkybėms susiklosčius, galima sakyti, išbarstyta po visą platųjį žemės rutulį. Vieni iš jų nutremti ir turi gyventi sunkiai pakeliamose klimatinėse sąlygose Sibire, kiti, nors savo noru susiradę prieglaudos kampelius, gyvena Venecuelos ar kitų Pietų Amerikos kraštų karščiuose, Australijoj ar dar kitur, treti—JAV-bių ar Kanados platybėse apsigyvenę—kai kur rado ir panašaus į savo Tėvynės klimato, ketvirtieji tebeneša okupantų priespaudos jungą pavergtoj savo tėvelių žemėj ir tt. ir tt.

Tai kraštai, vietovės ir klimatinės sąlygos kur lietuviams šiandien tenka gyventi. Jie yra įvairūs, nevienodi. Tačiau nevienodos ir valdymosi santvarkos kur lietuvių nūn gyvenama. Vienur jie gyvena demokratinėse valstybėse ir naudojasi tų kraštų gyventojams teikiama laisve, o kitur, kaip okupantų pavergtoj savo Tėvynėj, taip lygiai ir sunkiame Sibiro ištrėmime—kenčia diktatūrinę priespaudą. Šiame straipsnyje norisi panagrinėti tas dvi, ypatingai tarpusavy skirtingas, valdymosi sistemas: demokratinę ir diktatūrinę, o taip pat mesti žvilgsnį į žmogaus laisvės sąvoką.

Kas Gi Yra Toji Demokratija?

O gi tai valdymosi forma, turinti eilę aptarimų. Vieni sako, jog tai esama valdžios iš visuomenės tarpo, kitaip sakant, laisvai išrinktos valdžios, kiti teigia, jog tai daugumos valdymas. Gi dipl. teisininkas, Petras Jukna, savo veikale "Demokratijos Keliais" demokratiją šitaip aptaria: "Demokratine valstybės santvarka vadiname tokią santvarką, kur valstybės piliečiai dalyvauja valdžios sudaryme, vadinasi, tuo pačiu patys sprendžia ir lemia visos tautos ir valstybės likimą."

Gal mažiausiai patikimas yra priešpaskutinis aptarimas. Iš tikrųjų demokratija — nebūtinai daugumos valdymas. Hitleris, pavyzdžiui, didžiuodavosi, kad didžiulė dauguma Vokietijos gyventojų su juo ir už jį. Galimas daiktas, taip ir buvo. Tačiau šitoks "daugumos" pritarimas, koks buvo nacinėj Vokietijoj, yra ne kas kita, kaip demokratijos perversija . . .

Tikrojoj demokratijoj dauguma, anaiptol, neturi naudoti savo jėgos, tarytum tas galingasis garvežys rūkdamas ir šniokšdamas per mažumų interesus ir jausmus. Iš kitos pusės, savaime aišku, reikėtų pasakyti, jog ir mažumos privalo jausti lygius įsipareigojimus respektuoti ir padėti daugumai. Kada kraštas valdomas demokratinės valdžios—jis turi būti valdomas ne brutalia jėga, ne žmonių persekiojimais, bausmėmis, bet teisingumu, krašto gyventojų interesų ir jausmų supratimu. Tas pats autorius, Petras Jukna, ir tame pačiame veikale apie demokratiją dar šitaip samprotauja: "...valdžia valstybėje sudaroma tam, kad kuogeriausiai tarnautų, aprūpintų savo piliečių gyvenimo interesus ir reikalus visose be išimties, mūsų laikais labai išsiplėtusio ir komplikuoto kultūringo žmogaus gyvenimo srityse. Išeinant iš to dėsnio, kad demokratinėje valstybėje visi piliečiai dalyvauja valdžios sudaryme, valdžia bus tokia, kokią ją sugebės sudaryti laisvi piliečiai" . . .

Kaip matome, demokratinio valdymosi aptarimas labai artimai rišasi su laisvais žmonėmis ir su laisve. Žodis "laisvė" yra begaliniai artimai sutapdinamas su demokratija, jog, atrodo, abiejų nė išskirti nebūtų galima. Čia pagrįstai gali kilti klausimas—

Kaip Suprasti Laisvės Sąvoką?

Iš tikrųjų, ypatingai tenai nėra laisvės, kur krašto gyventojai nuolat "globojami" slaptosios policijos ir negali pareikšti savo nuomonės valdymosi reikaluose, bijodami bausmių, persekiojimų. Tokioj valstybėj laisvė paminta po kojomis, kurioj gyventojai neturi žodžio, spaudos, sąžinės, susirinkimų laisvės, kur jiems neleidžiama ne tik kalbėti, laisvai reikšti savo mintis, bet ir galvoti apie bent kokią opoziciją valdžiai. Tai atsitinka diktatūrinio valdymosi sistemose. Gi dvidešimtojo amžiaus diktatūros—pasirodė kaip ypatingai žiaurios valdymo formos. Taip buvo ir yra Sovietų Sąjungoj, Raudonojoj Kinijoj ir kitur. Vos tik paėmus valdžią diktatoriams, tuojau pradedamas sistematiškas senosios kartos, ypatingai inteligentijos, naikinimas. Jaunąją kartą norima išauklėti tokią, kuri nieko daugiau nebūtų mačiusi, nieko nebūtų girdėjusi apie kitokią valdymosi formą ir aklai klausytų tik savojo krašto diktatūrinės valdžios. Tai nauji žmonės—robotai.

Vėl gi Petro Juknos "Demokratijos Keliais" apie laisvę šitaip pabrėžiama:

"Didis ir malonus yra žodis—laisvė. Nes tikrai ir teisingai sako Rabinadrat Tagore, kad tik laisvas žmogus gali kurti, gali iš savęs duoti viską, kuo jį apdovanojo gamta, prigimtis: nėra klestėjimo, augštų polėkių pas vergą . . . Tačiau laisvė, kaip Montesquieu pastebėjo, visai nereiškia, kad kiekvienas piliečis gali elgtis, kaip jam patinka..."

Dėl tos tad priežasties, valdžios turi būti savo vietoj, o krašto gyventojai—savo. Nes kur valdžia jau nebevaldo, bet tik "valdininkauja"—blogi reikalai. Vietoj tvarkos ir laisvės—tenai gali kilti chaosas. Gi chaosas ir anarchija—nėra laisvės formos, bet priešingai . . .

Turėti tikrąją laisvę—reiškia turėti tinkamą demokratinę valdžią, įstatymus ir tvarkos taisykles. Vienok ne tokią valdžią ir ne tokius įstatymus, kurie uždėtų žmonėms pančius ir atimtų pagrindines laisves.

Ar Gali Egzistuoti Moderniam Pasauly Demokratija ir Laisvė?

Tuo pradeda abejoti ne tik žmonės diktatūriniuose kraštuose gyveną, bet ir laisvose, demokratinėse valstybėse. Pasaulis keičiasi begaliniu greitumu. Su išrastais moderniaisiais lėktuvais, radiju, televizijomis, milžiniška industrija ir beveik jau nenormalaus dydžio miestais—jis (pasaulis) tampa tarytum toji mašina, kuria žmonės turi važiuoti ir, nežiūrint ar jie to "pasivažinėjimo" nori, ar nenori, arba net bijo tokioj "mašinoj" važiuoti. Tai ir yra, pasakytume, demokratijos priešas. Tokiame pasaulyje žmonės panorsta patys nieko nebegalvoti, bet nori gauti nurodymų iš kitų—ką jiems veikti, ką daryti ir kaip daryti. Gi tokių "nurodinėtojų-mokytojų" greitai visur atsiranda. Ryškūs pavyzdžiai: buv. rudoji Vokietija, su "nurodytoju" Hitleriu, raudonoji Sovietų Sąjunga—su Stalinu, o dabar—Kruščiovu, Bulganinu ir Co., buv. fašistinė Italija—su Mussoliniu ir t. t.

Kitas didelis šio meto pavojus demokratijoms—tai egzistuojanti pasaulyje nuolatinė baimė. Baimė išorės priešų. Šitokia baimė nuo senų laikų viešpatavo, pav., Rusijoj. Žinoma, ne be to, kad tokia baimė nebūtų skiepijama gyventojams sąmoningai, dirbtinu keliu. O ji skiepijama ten, kad žmonės sutiktų paaukoti savo idėjas, idealus ir netgi didžiąją dalį arba net visą—laisvę.

Net demokratiniuose kraštuose baimė turi taip pat begaliniai "dideles akis". Tenai dažniausia bijomasi savojo silpnumo. Ypač bijomasi tada, kada netrūksta grąsinimų iš išorės ir iš vidaus priešų pusės. Toks reiškinys ir pradeda vesti prie vienokios ar kitokioss diktatūrinės formos. O eina prie to todėl, kad, klaidingai galvojant, norima "stiprinti valdžią" ir patiems "sustiprėti", kad nebekankintų baimė...

Nūdieniai diktatoriai ir tie, kurie siekia neribotos valdžios krašte, šiandien naudojasi visais moderniaisiais išradimais savai propagandai skleisti, kaip: radiju, spauda, televizija ir tt. Gi modernieji išradimai, jeigu jie pereina į blogas rankas, gali atimti žmonėms brangiausį turtą—laisvę, pirmiausia suviliojus juos klastingais pažadais . . .

Neužmirštamos atminties vyras, Linkolnas, pasakęs: "Laisvės kaina—yra nemažiau, kaip amžinas budėjimas dėl jos"...

Žinoma, jeigu modernieji laikai įduoda moderniuosius išradimus į diktatorių rankas, jie juos įduoda ir demokratijų vadovams. Todėl tie instrumentai gali būti naudojami kaip "pro" ir "contra"—ginklai. Taigi, ir **kaip priemonė demokratijoms avansuoti.**

Demokratijoms yra viena iš svarbiausių sąlygų—turėti pakankamai tokių žmonių, gyventojų, kurie suprastų ir tikėtų į demokratinio valdymosi principus. Tie žmonės turi būti sąmoningi demokratai patys, kurie galėtų dirbti su kitais ir galėtų respektuoti kitų įsitikinimus.

Demokratijų žmonės turi būti pagrindiniai išauklėti individai, kad pastarieji būtų įsitikinę, jog reikia nevien reikalauti savo teisių, bet jausti ir savo atsakomybę, būti drausmingiems, jausti bendradarbiavimo dvasią santykiuose su kitais. Kitais žodžiais tariant, būti tokiais demokratais, koks buvo Voltaire su garsiu savo teigimu: "Aš nesutinku su tuo, ką tu sakai, bet aš pasiryžęs iki mirties ginti tau teisę tai išreikšti" . . .

Šiame straipsnyje paberta trupučis samprotavimų apie demokratijas, laisvę ir diktatūras. Mums, lietuviams, kaip netekusiems savo gimtajam krašte laisvės,—tas žodis yra itin svarbus ir mielas. Taip lygiai ir demokratinė santvarka—yra mūsų siekimas. Išlaisvintoji Lietuva—bus tik demokratinė valstybė.

KOVOSE DĖL LIETUVOS

Parašyta
GENEROLO STASIO RAŠTIKIO

Pirmas tomas, 704 puslapių gausiai iliustruotas; kietais viršeliais ir spalvota aplanka. Autorius pirmame atsiminimų tome liečia ir pavaizduoja nepriklausomos Lietuvos gyvenimą su garbingais laimėjimais ir žalingomis klaidomis, taipgi vaizdžiai apibudina atėjusias audras, kurios sunaikino Lietuvos nepriklausomybę ir atnešė lietuvių tautai baisias kančias ir vargus.

Kaina $7.00.

Užsisakant kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 32 (73 East South Street)
Wilkes-Barre, Penna.

Arthritis Reumatizmas

Naujas Amerpol greit pašalina muskulų skausmus ir sustirusių sąnarių gėlas. Palengvina raudoniems, įdegtiems sąnariams, nuostabiu greitumu sumažina muskulų sutinimą ir sustirimą. Kreipkitės pas savo vaistininką, arba rašykite AMERPOL, Chicago 22, Illinois.

Salve $2.00 Tablets $3.50
Abi tik $5.00

KAS DEDASI LIETUVIŠKAME PASAULYJE?

SUŽINOSITE SKAITYDAMI MODERNIŠKĄ MĖNESINĮ KULTŪROS ŽURNALĄ

LIETUVIŲ
DIENOS

Metinė prenumerata $5.00
(su šia iškarpa tik $4.00 metams)
Adresas: 9204 So. Broadway, Los Angeles, California

ARKIV. JURGIO MATULAIČIO BEATIFIKACIJOS BYLA

Dievo Tarno arkivyskupo Jurgio Matulaičio-Matulevičiaus 30 metų mirties sukaktuvių išvakarėse, 1957 m. sausio 26 d. buvo Romos Vikarijato Teismo viešas iškilmingas posėdis. Juomi pabaigta ordinarinė beatifikacijos byla, kuri buvo pradėta 1953 m. gegužės mėn. 15 d., ieškanti ir tirianti Dievo Tarno raštus.

Visų raštų: rankraščių ir spaudinių susidarė 28 tomai. Jie apima 6,226 puslapius teksto. Dievo Tarno Jurgio spaudinių daugiausia yra lietuvių kalba. Jie suimti į 5 tomus. Rankraščiuose pasilikusių raštų yra daugiausia lotynų kalba: 8 tomai su 2,842 puslapiais.

Visi šie raštai, 28 tomai, buvo įteikti Romos Vikarijato Kancleriui sausio 12 d. Teismo posėdis įvyko sausio 19 d. Jame buvo apklausinėjamas Generalinis Postulatorius, kun. K. Rėklaitis, buvo Teismo Narių apžiūrėti pateikiamieji Dievo Tarno raštai, užregistruoti ir priimti. Teismo nariai buvo labai nustebinti gražiu visų raštų sutvarkymu, tiksliu jų surūšiavimu ir jų įrišimu į atskirus tomus, kas labai palengvina teksto skaitymą.

Generalinis Postulatorius yra labai dėkingas visiems, kurie malda ir auka parėmė ir remia šią beatifikacijos bylą. Jo adresas: *Rev. C. Rėklaitis, MIC. Via Corsica 1. Roma-Italy.*

Kun. K. A. Matulaitis, MIC
Marian Hills Seminary
Clarendon Hills, Illinois

MINĖS LIETUVOS ŠVENTĘ

LINDEN, N. J. — Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas Lindene įvyks š. m. vasario mėn. 24 dieną Lietuvių Laisvės Parko salėje.

Rengia ALTo Lindeno skyrius, talkininkaujant Lindene esančių lietuviškų organizacijų draugijų atstovams.

Be to, vasario 9 dieną, 7 val. vakare, ALTo skyriaus valdyba kviečia visus skyriaus narius ir organizacijų atstovus susirinkti į Lietuvių Parko salę, priimti rezoliucijas Lietuvos reikalais, kurios Vasario 16 išvakarėse bus pasiųstos JAV Prezidentui, Vyriausybės nariams, kongresmenams, senatoriams bei paskelbtos vietinėje amerikiečių spaudoje.

Ruošiamo minėjimo smulki programa bus paskelbta per radio ir lietuvišką spaudą vėliau.

ALTo Skyriaus Valdyba

DR. J. REMEIKA, Lietuvos Rytų Sienų Komisijos New Yorke bendradarbis, yra surinkęs nemaža istorinės medžiagos apie lietuvių - gudų - ukrainiečių santykius. Apie tai jau yra ir nemaža parašęs. Dr. J. Remeika gyvena Mannheime, Vokietijoje.

Uždirbk TAUPMENOMIS 3%

TAUPYMAI APDRAUSTI IKI $10,000.00

PASKOLOS PIRKIMUI, STATYMUI AR PERTAISYMUI NAMŲ

Superior Savings & Loan Association

Telephone HE 1-2498
6712 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio